

Přechod slovinských a rakouských Alp s dvěma prcky

2023

Úspěšný přechod slovinského pohoří Pohorje, „návštěva“ epicentra slovinských povodní, putování po rakouských horách Grazer Bergland a Fischbacherkých Alpách. Natěžko, dvě třetiny noclehů ve stanu, třetina na chatách. Pěšky 62 km ve Slovinsku přes Pohorje (převýšení 2 500 m nahoru a 2 500 m dolů; za 5 a půl dne) a 75 km v Rakousku (2 800 m nahoru, 2 900 m dolů za 6 dní).

Od 29. července do 13. srpna 2023; Bára, Vendelín, Janča a Pavouk

Foto na první straně obálky: v pohoří Grazer Bergland, Rakousko; na předposlední straně obálky: u chaty Roseggerhaust, Rakousko; na poslední straně obálky: nocleh u potoka a vodopádů Šumik, Pohorje, Slovinsko

Nafotili a vytvořili Janča a Pavouk Ledvinovi

www.ledvinovi.cz

Výstup do Pohorje

– „Ve stanu je to boží. Je to v něm lepší než v chatě,“ pronesla Bára, když jsme jí oznámili, že dnes budeme spát ve stanu.

...Rychle nám došlo, do jaké jsme se dostali „kaše“. Sešli jsme přímo do epicentra (bleskových) povodní, které právě teď propukly po nočním dešti v celé části Slovinska zvané Koroška. Strhané mosty, poničené silnice, zaplavená krajina. Všechno to, co jsme si neuměli vůbec předem představit...

S mírným zpožděním třech dnů jsme v sobotu konečně vyrazili na plánovaný přechod hor natěško. Měli jsme jet původně už ve čtvrtek, ale Bára si pořídila nějakou virózu s horečkou. V pátek jsme raději zašli za doktorkou, a když řekla, že je už vlastně zdravá, tak jsme v sobotu ráno odjeli. Završilo se několik měsíců plánování a příprav přechodu hor. Na internetu jsem opět nenašel žádné dobré rady, kam jet s úplně malými dětmi. Kam do opravdových hor s výhledy do kraje, aby to nebylo jen za humny, s nějakou možností dokoupit potraviny, s možností sušit pleny za špatného počasí (chaty, útulny), s pravidelným zdrojem vody na pití i na praní. Kde mělo být relativně bezpečno: v horách i v údolích. Jedno dítě (3 a půl roku) muselo jít celou trasu zcela samo: nesmělo to být náročné na dálku a převýšení. Nenašel jsem nic v angličtině, němčině, natož v češtině.

Nakonec mě napadlo navštívit slovinské hory *Pohorje* a *Savinjské Alpy*, dokonce začít přechod přímo ve slovinském Mariboru, kde začíná i dálková pěší cesta *Slovenska planinska pot* (Slovinská horská stezka), která následně vede přes nejvyšší vrcholy Pohorje, Savinjských Alp a pokračuje přes Karavanky, Julské Alpy až ke slovinskému moři. My měli v plánu, když to dobře půjde, první dvě zmíněná pohoří.

Cesta vlakem: Vzdušnou čarou pouze 300 km

Chtěli jsme se vyhnout případnému zpoždění jednoho z vlaků, kterým jsme dnes měli jet, a vyrazili jsme z domu již o půl sedmé ráno, v 6.40 nám jel *rozjezd*, v sedm jsme byli na hlavním brněnském nádraží a před půl osmou jsme odjeli railjetem. Ve vlaku jsme zjistili, že náš navazující spoj v Břeclavi má opravdu zpoždění a ve Vídni by nám potom ujel další spoj. Hodný průvodčí nám vypsal potvrzení a my ve vlaku mohli zůstat až do Rakouska. Pohodlně jsme jeli, Bára sledovala kino. Bohužel ve Vídeňském Novém Městě jsme zůstali stát, žádné hlášení, nikdo nepřišel s žádným vysvětlením. Teprve po tři čtvrtě hodině jsem se podíval na oebb.at a zjistil, že před námi na Semmeringové dráze je nějaký problém. Tak jsme přes dvě hodiny tvrdli ve stanici. Přesněji nám až po hodině a půl oznámili, že musíme přestoupit do jiného vlaku (co jel hodinu po nás), jelikož náš vlak už dál nepojede. Do Grazu jsme dojeli o půl druhé, navazující spoj na slovinskou hranici nám ujel před čtvrt hodinou a další jel až za čtyři hodiny!

Dlouhou a neplánovou přestávku v Grazu jsme strávili v parku s dětským hřištěm nedaleko nádraží, sluníčko svítlo, pitná voda tekla. Najednou přišel skoro z jasné oblohy menší slejváček. Závěr čekání jsme vyplnili návštěvou restaurace: výborný rakouský sladký povidlový knedlík s vanilkovou omáčkou. Přejeli jsme pohodlným nízkopodlažním regionálním vlakem do poslední vesnice před hranicemi. Dále do slovinského Mariboru byla dlouhodobá výluka, takže jsme pokračovali výlukovým autobusem, který měl ještě zpoždění a do cíle jsme dojeli kolem tři čtvrtě na sedm (plán byl o půl třetí). Maribor je přitom vzdálený 300 kilometrů vzdušnou čarou od Brna. Dostali jsme se přímo pod pohoří *Pohorje*, po kterém jsme chtěli putovat.

Abychom nešli pěšky přes celé město, využili jsme služeb MHD. Bohužel mě nenapadlo, že místní busy jezdí opravdu přímo z dlouhatánské haly autobusového terminálu a nestojí jen někde před ním. První spoj nám proto ujel a museli jsme čekat na další. V centru Mariboru jsme přejeli po mostě přes širokou řeku Drávu, přitom byl krásně vidět celý východní hřeben *Pohorje*. Autobus nás zavezl na kraj města, do čtvrti Spodnje Radvanje, kde začíná *Slovenska planinska pot* a my mohli vyrazit. Tady byla ještě všude rovina, ale hned sto metrů od nás se začínaly zvedat hory. Byli jsme na úplném začátku pohoří *Pohorje*, které se táhne z Mariboru asi šedesát kiláků na západ.

Bohužel bylo již půl osmé a bylo jasné, že toho moc neujdeme. Prošli jsme kolem informační cedučky, stojící na začátku celé *Slovenske planinske poti* a začali hned stoupat. Bára prohlásila, že je unavená a že jí bolí nožičky, ač jsme ještě nic neušli. Po necelém kiláku jsme překročili malinký lesní potůček a po levé ruce se objevila louka. Tušil jsem, že dále do kopce bude už jen les, proto jsme tu zatábořili. Bylo odtud výhled na celý Maribor. Dopřáli jsme si večerní maliny, trochu ostružin (ty teprve dozrávají). Postavil jsem malinký ultralehký stan pro Janču a dva potěry a přístřešek z pláštěnky pro mě. Náš trochu větší ultralehký třímístný stan byl právě v reklamaci, roztrhala ho červencová bouřka u Dunaje a ještě nám nestihl od prodejce dorazit nový. Předpověď počasí slibovala deště nad ránem, raději jsem postavil i ten přístřešek. Místní chodili večer na louku na maliny, nikdo ale nedošel až k nám. Po studené večeri jsme už za tmy, kolem deváté, šli na kutě.

Sobota 29. 7. 2023 Brno–Graz–Maribor /vlak/; Maribor – louka nad Mariborem /pěšky 1 km, nastoupáno 50 m; plus drobné popocházení po městech/

Pohorje po dešti

Ráno o půl šesté mě vzbudil déšť, pokračoval nepřetržitě až do deváté hodiny. Naštěstí jen pršelo, nefoukalo, ani nebyla bouřka. Bára to zpětně hodnotila, že to bylo výborné:

- „Když se spí v dešti, tak se člověk dobře vyspí!“

Jak kapky bušily na stan, tak se jí dobře spalo. Vstali jsme až přestalo pršet, snědli studenou snídani, sbalili se (kojení, přebalování, záchodování dětí, praní plen v potoce) a ve čtvrt na jedenáct jsme vyrazili. Dnes nás čekalo minimálně 800 výškových metrů vzhůru, což byla chuťovka pro nás (těžké batohy) i pro malou Báru (tři a tři čtvrtě roku). Těžký batoh měla hlavně Janča: všechno oblečení pro tři osoby, jídlo na hory, navíc jídlo, co se nesnědlo cestou, ovoce, zelenina, dále vodu pro sebe a pro Báru.

Stoupali jsme nádherným hustým bukovým lesem, dalo by se říci pralesem. Trasa byla dobře značená, v lese křížila spoustu cestiček, které se proplétali a kličkovali. My jsme se snažili držet naši značky, červené kolečko s bílým vnitřkem a popř. i číslicí jedna. Červené kolečko je charakteristické pro všechny turistické trasy v celém Slovinsku a číslice 1 označuje onu dálkovou *Slovenskou planinskou pot*. Stále jsme vytrvale stoupali, až na pár krátkých úseků naštěstí ne příliš prudce.

- „Já bych chtěla více horolezit a chodit do prudkých kopců“, stěžovala si Bára.

My byli naopak rádi, že to nebylo tak náročné. V lokalitě *Vinski hram pri Habakuku* jsme v jednom domě dobrali vodu. Místní nám říkali, že mají zrovna dnes špatnou vodu z vlastního pramene a věnovali nám vodu balenou.

Pořádně jsme se napili a vyrazili dále. Chvilí svítlo sluníčko, chvilinku bylo zataženo. Nám to bylo jedno, devadesát pět procent času jsme šli hustým lesem. Stále jsme stoupali. Oběd jsme plánovali na nějaké hezkém místečku, na travičce s výhledem do dálky. Všude byly jen stromy a proto oběd byl přímo v hustém lese. Oběd: pečivo, sýry, zelenina. Odpoledne jsme pokračovali jsme vzhůru a po asi hodině a půl jsme přišli ke sjezdovkám. Byly odtud první výhledy na Maribor. Potkali jsme v protisměru pár z ČR, kluk byl prý nějaký nemocný, spěchali dolů, stihli nás varovat před večerní bouřkou. Kolem po louce nás sjížděli první jezdci na horských kolech. Vyjeli lanovkou z Mariboru a řítili se dolů. Lanovka byla (snad!?) jen pro starší a ty, co ještě neumí sami chodit pěšky. No tak ne, byla i pro mladé!

Kolem třetí jsme došli k horní stanici právě této lanovky jezdící z Mariboru. Kopec se nepřekvapivě jmenoval *Mariborsko Pohorje*. Kromě hotelu tu byl občůdek s potravinami, stánky s jídlem a další atrakce; a pitná voda a veřejné toalety. My si dali delší přestávku (hodina a čtvrt), Bára v občůdku zmrzlinu. Paní prodavačka si s námi hodně povídala, ač uměla jen slovinsky. Prozkoumal jsem skoro všechny budovy a budky kolem, jelikož jsem hledal, kde by nám prodali mapu celého Pohorje. Nikde jsem neuspěl. V budce na horní stanici lanovky sice mapy neprodávali, ale paní prodavačka mi věnovala celkem použitelnou (ač reklamní!) mapu celých hor. O místní dětské hřiště Bára (ne)překvapivě neprojevila zájem; pohybu jsme jí asi zajistili až dost. Batohy byly stále těžké, Janča vynesla 800 metrů vzhůru spoustu jídla a vybavení pro tři osoby.

Kolem čtvrt na pět jsme pokračovali dále, naším cílem byla Mariborská koča (už jen 2,5 km po rovině). Šli jsme lesem po široké cestě, v zimě je to jistě populární místo na běžkování. Z nedaleké

Skoro praies

silnice byl slyšet hluk aut a motorek. I tady v lese cyklisté. Mezi stromy „vykukovaly“ chaty, chatky či apartmány: převážně pro zimní sezónu. Skoro žádné výhledy, jen na pár místech bylo mezi stromy trošičku vidět k jihu: do roviny a na vzdálená pohoří.

Zaprto a bouře

O půl šesté jsme došli na *Mariborskou koču*, česky Mariborskou chatu. *Zaprto*, tedy zavřeno a nikde nikdo. Dle cedule měla chata být otevřená vždy od čtvrtka do neděle (což bylo dnes), v neděli ale jen do tří hodin. Pod chatou byly pěkné rovinky, travnatý plácek, dřevěné posezení: nebylo nad čím přemýšlet a zůstali jsme tu.

Ač chata byla zavřená, kohoutek s pitnou vodou před chatou fungoval. Bylo slyšet, že se blíží bouřka, před kterou nás odpoledne varovala dvojice krajanů. Rychle jsme postavili stan i přístřešek, uvařil jsme polévku a následně i pohanku, když se rozpršelo. Seděl jsem zkroucený pod plachtou, kterou jsem stihl natáhnout a čekal než přestane pršet. Ostatní leželi ve stanu. Padaly kroupy, kolem půl centimetru. Foukalo, tak mi zmoklo, co se dalo. I spacák dostal menší spršku, jelikož v něm docházela uvařená pohanka a nemohl jsem ho schovat do bezpečí nepromokavého vaku. Bouřka byla obrovská, několikrát ani nemělo smysl počítat mezi bleskem a hromem (blesky asi 200 až 500 m od nás). Intenzivní slejvák trval půl hodiny a pak už přšelo méně. Vyčasilo se, slunce už nevyšlo; ač se soumrakem byly trochu i červánky mezi mraky. Snědli jsme pohanku a šli spát: již po osmé hodině už jsme byli všichni zalezlí ve spacácích.

Nikdo sem až do noci nedorazil, nikdo se za námi nezastavil. Byla tu spousta stolů a lavic, chyběla jen kadibudka. Dnes jsme toho hodně nastoupali, zítra, kdy chceme jít stále po *Slovenské planinské poti*, by to nemělo být tak náročné. Cestou jsme pojedli prvních pár borůvek, Bára našla dvě lesní jahody, první ostružiny; nejvíce jsme měli malin, přitom rostou jen podél cesty, kde chodí i turisté, kteří je sbírají. Za celý den jsme potkali asi padesát výletníků s malými batohy, předešla nás dvojice natěžko a proti nám šla jen zmíněná česká dvojice. Uvidíme, co počasí další dny.

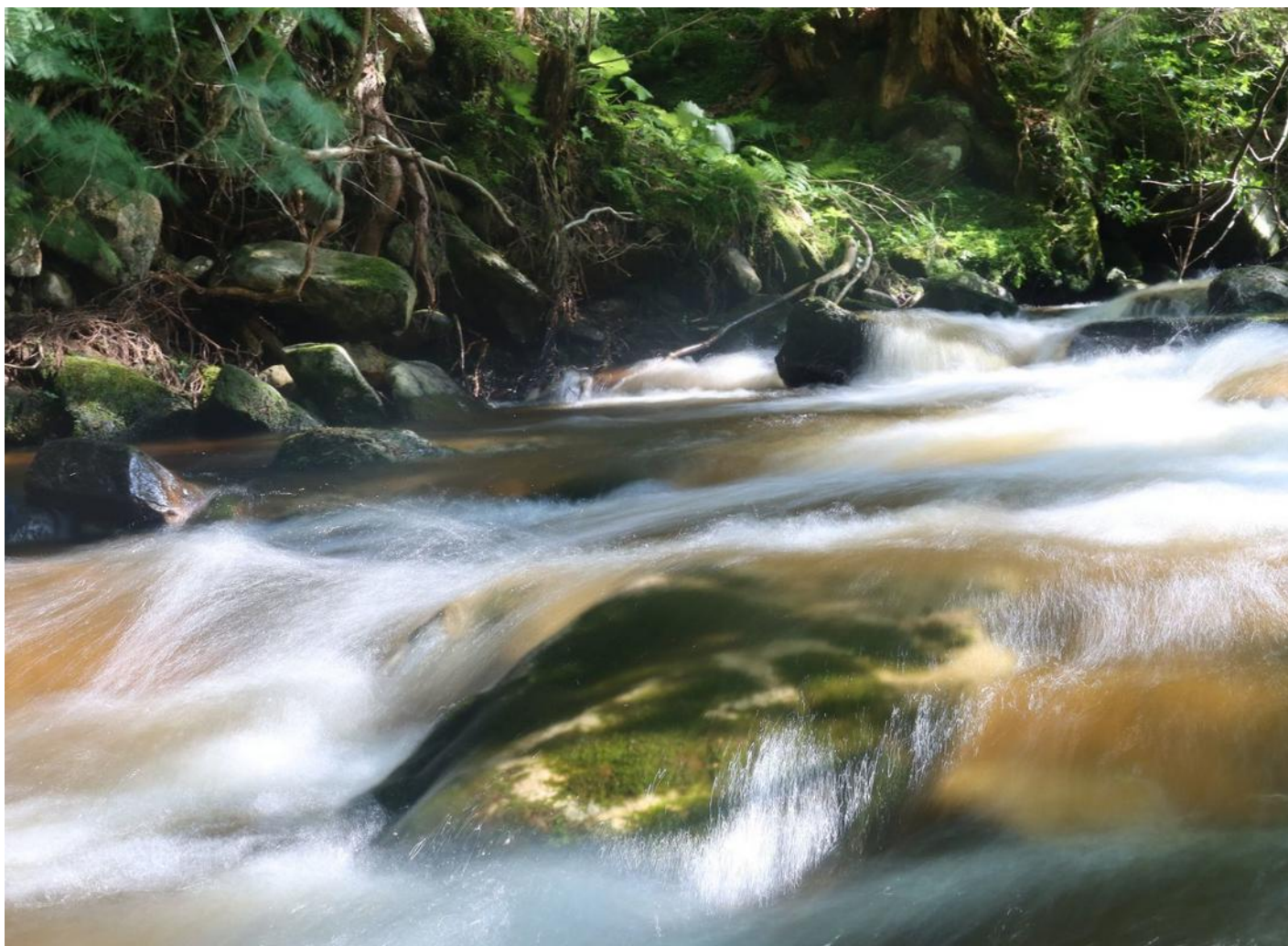
Ne 30. 7. Maribor – Mariborsko Pohorje – Mariborska koč /přes 8 km, 800 m nastoupáno, 0 m naklesáno/

Mravenci, mravenci, mravenci. Ráno našťestí svítlo slunce, už před sedmou jsme vstali a začali sušit věci, zároveň přišly první mraky. Ani ráno nikdo nepřišel. Od chaty byly pěkné výhledy k jihu na další slovinské hory; voda tekla, jen nám chyběla kadibudka, všichni čtyři bychom ji využili. Snědli jsme první teplou snídani, obilninovou kaši, a chvíli po čtvrt na deset jsme vyrazili.

Čekal nás mírný výstup na hřeben, došli jsme na Reški vrh, na horní stanici další zimní lanovky, kde byl inzerovaný nádherný výhled, údajně až na Grossglockner. Vzhledem k oblačnosti nebylo vidět dál než na 20–30 kiláků. Z louky byl vidět vysílač, který byl asi 500 metrů vzdušnou čarou od ranní chaty, do kterého asi včera večer vícekrát uhodil blesk.

– „Tati, proč nemáme více horolezení! Já si chci více zalézt,“ říkala Bára nejen včera, ale i dnes.

Pokračovali jsme mírně nahoru a dolů, tentokrát po příjemně široké cestě (opět využívané hlavně v zimě běžkaři), potkali několik jezdců na horských kolech; žádní pěší turisté (až pak 4 turisté navečer). Dostali jsme se na louku s jezírkem pro výrobu umělého sněhu, už nedaleko *Rušké koč*i. Ještě jsme museli táhle vystoupat a ve čtvrt na dvanáct jsme byli všichni u ní. *Ruška koč*a stála na hřebeni

Krásné místo Šumik

hor v nadmořské výšce 1250 m, na konci asfaltové silnice, byla sice turistickou chatou, ale zároveň i luxusní restaurací.

Venku tekla voda, prali jsme a sušili pleny a obědvali z vlastních zásob. Po obědě jsme si jako zákusek dopřáli dosti drahé nanuky. Na louce vedle stál kostel *Svatého Areha* (svatý Jindřich II.) hezký tím, že stavbu nerušilo žádné okolí: stál uprostřed větší louky, kolem rostla jen zelená tráva a nic jiného tu nestálo, žádné další stavby, kříže, lavičky, turistické cedule. Bylo pondělí, žádní pěšáci, postupně tu dojelo na 20 cyklistů. Trochu svítilo slunce.

Najezení a odpočatí jsme pokračovali, stále po *Slovenske planinske poti*, chvíli po silnici, až jsme zase odbočili na tzv. zimní cestu, která byla dosti nová, nevyšlapaná, hrbolatá, blátivá až bažinatá, nešlo se po ní moc dobře. Podešli jsme Žigartov vrh, minuly nádhernou louku, průběžně si dopřávali si borůvky (ostružiny skoro žádné). Hodně bylo překvapivě lesních jahod, které Bára vždy někde našla. Za Peršetovým vrhem jsme si v lese v polostínu udělali přestávku, Vendelín se prolezl a my tři si odpočinuli. Pokračovali jsme dále, překřížili silničku (silnice byly v Pohorje asi všude!) a prudce, pro nás až dost prudce, naklesali do lokality Šumik v údolí potoka Lubnice. Ve čtyři odpoledne jsme dorazili na plánované nocležiště, na lesní odpočinkové místo u hned u potoka.

Stékalo se tu několik potoků s nádhernou barvou jakou mají řeky v Laponsku či naše Křemelná nebo Vydra. Slibovanou studánku 500 metrů od nás jsme nenašli, tak jsem se všemi lahvemi šel shánět vodu k chatě Šumik (*Gozdarska koča Šumik*). Byla to sice chata s ubytováním, to se ale mu-

selo předem domlouvát. Teď byla asi prázdná a venku fungoval kohoutek s pitnou vodou.

Kousíček po proudu byly známé stejnojmenné vodopády; pro nás by to byl i dvouhodinový výlet: nešli jsme k nim. Odpoledne kolem nás prošlo asi deset turistů, kteří k nim mířili. Bára se chtěla velmi koupat, ale když se seznámila s teplotou vody v říčce, tak jí to rychle přešlo. Nechtěla ani brodit tam i zpět, ač i na to se také velmi těšila. Nikde v okolí nebylo dobré místo pro lezení mrňouse, ani moc dobré místo na stany (všude buď kameny či bláto nebo mokřý písek). Zato vody na praní a mytí jsme měli nadbytek! Už v sedm večer jsme byli po večeři a chystali se ke spánku. Celý den jsme opět potkávali mravence a jejich obří mraveniště.

Zítra bychom rádi pokračovali stále po *Slovenské planinské poti*. Tady na Šumiku nebyl signál mobilu, tedy ani internetu, nemohli jsme se podívat, jaké má být zítra počasí. Ale vody jsme již měli dosti.

31.7. Mariborska koča – Ruška koša – údolí Šumik /12 km, nastoupáno 300 m a naklesáno 350 m/

Lesem a za deště

Stan i přístřešek stály hned na břehu potoka, který celou noc velmi šuměl hoden svému jménu. I ráno koncert pokračoval a ani nás nemrzelo, že jsme nešli na blízké vodopády. Vstávali jsme do slunce, u nás pod stromy byl však stín. Kolem sedmé jsem začal sušit navlhle vybavení: i v lese padla rosa. Uvařili jsme a snědli snídani, i Vendík dostal svou kaši. Náš dnešní cíl byl „pouhých“ jedenáct kilometrů vzdálený.

– „To bylo pěkně drsný, jak jsem tam lezla po skále!“ komentovala Bára, když jsme vyšli po trochu prudší cestě přímo od „tábořiště“.

Jak jsme pokračovali po úzké pěšince, stěžovala si na trávu, která jí vadila. Na rozcestí nedaleko *Gozdarske koči Šumik* jsme se dohodli, že budeme pokračovat stále po dálkové trase číslo 1 a nezkusíme kratší, ale možná náročnější traverz. Dnešní cíl přitom zůstal stejný. V jednom stavení jsme dobrali vodu. Turistická cesta vedla dále lesen pod makadamovou silnicí, byla to však zkratka-prodlužovačka: spousta přecházení potoků, bažin, obcházení podmáčených míst. Báru sice velmi bavilo přeskakování potůčků, ale zároveň neměla ráda bažiny. Pro urychlení a snížení rizika zmáchaní bot jsme se vrátili na silnici a stoupali po ní až na její konec, což byla točna v lese, kde zrovna nákladník nakládal klády.

Dále jsme šli nezpevněnou cestou vysokým, ne moc hustým lesem, lesní tráva, spousta bažin, jezírek. Okolí bylo bažinaté, desítky potoků. Obcházeli jsme několik bažin než jsme se přiblížili k bývalé *koče* na Klopni vrhu (t.č. zavřené) a na lavičce u jednoho z mnoha zdejších partyzánských pomníku jsme se zastavili (11.45). Poslední hodinu už bylo zataženo a schylovalo se k dešti. Jen co jsme začali jíst, opravdu začalo trochu pršet, naštěstí jen decentně. Velký smrk fungoval jako deštník a my se mohli v klidu naobědvat. Najezení jsme vyrazili dále, stále „po jedničce“. Vydrápali jsme se na další makadamovou silnici ve výšce asi 1300 m, po které jsme skoro po rovině šli asi tři čtvrtě kilometru, až na místo, kde trasa číslo jedna odbočovala na lesní pěšinku. Hned jsme si připadali jako v milovaném Švédsku: bažiny, povalové chodníky, dokonce i široký povalový chodník pro vozidla (!), ač byl skoro pod vodou. K tomu prodírání po pěšince přes porosty borovice blatky. A mravenci. A déšť. Rychle jsem se podíval do mapy a zjistil, že můžeme pokračovat po zpevněné cestě, bude to

stejně daleko, skoro žádné převýšení, jen si ušetříme prodírání a obcházení močálů. Stále mírně přšelo: šel jsem s pláštěnkou přes batoh a deštníkem v ruce. Janča byla taky ráda, že nám „demo“ s bažinami pro dnešek stačilo.

Další čtyři kilometry jsme šli tedy mimo „trasu č. 1“, skoro po rovině; po cestě kolem jezdilo dost cyklistů: cyklotrasa byla zanesena i v mapě. Koukali jsme na potoky, které jsme křížili, a na bažiny. Les byl až na výjimky smrková monokultura, žádné smíšené lesy/pralesy jako první dny.

Opět jsme se napojili na „trasu číslo jedna“, dali si krátkou pauzu na odpolední sváču (zrovna nepřšelo). Abychom ušetřili ještě další čas (a zmoknutí), tak jsme pokračovali po zpevněné cestě a ne po „trase jedna“: pěšince, která vedla pod menším hřebínkem nad námi. Stejně šla stále jen lesem, bez výhledů, jak dnes celý den.

Kolem půl čtvrté jsme došli k chatě *Domu na Pesku*, stojící na křižovatce horských silniček. Chata byla otevřená a my se hned ubytovali. Nebylo jasné, kam bychom dnes ještě došli, pleny bohužel neschly a hodně jich bylo dnes mokrých. Bára si chvilku pohrála na venkovním hřišti, já jsem hledal borůvky, ale v blízkém okolí jsem je nenašel. Prohlédli jsme si sochu nedaleko chaty a pomník u pramene místní říčky. Brzy se rozpršelo, nejprve jen trochu, později až do tmy přšelo dosti. Večer přišla navíc bouřka, dokonce až hodně blízko k nám. Bylo dobře, že jsme spali pod střechou zrovna, když bylo špatné počasí a spousta hodin přšelo. Chata Pesek ležela na kraji dalšího zimního střediska Rogla, nedaleko byly sjezdovky, na vrcholu kopce nad námi (pro les nebylo nic vidět) jezero, fotbalové hřiště, velká rozhledna, zimní atrakce. Měli jsme pro sebe čtyřlůžkový pokoj, ale velmi malinký. Restaurace vypadala dost luxusně, fungovala jako motorest u horské silnice; v patře šlo o klasičtější turistickou chatu: malinké pokojíčky a na chodbě celkem kvalitní sociální zařízení. Na noc byly obsazeny jen dva další pokoje, jinak byla chata prázdná.

Dali jsme si večeri, já s Bárou sladké jídlo, *strukli*: Bára borůvkové a já zapečené s vajíčkem; Jana nějakou místní masovou pochoutku: hustý *eintopf*. K tomu zeleninový salát, kakao a pivo. Před osmou hodinou už obě děti spaly. Dnes jsme ušli 12 kilometrů, zítra by to mělo být 11 kiláků, což bylo na Báru tak akorát. Šla jako minulé dny všechno sama, nebyl s námi nikdo, kdo by jí případně mohl nosit.

Bára dnes složila píseň: *S Vendíkem se špatně čúrá, protože je pod pind'oura*. [Když ho nesu, špatně se s ním močí.] A vícekrát ji během dne opakovala. Hodně jsme si povídali: co bude dělat, až se vrátí domů a nejvíce, co budeme péct na Vánoce a co si přeje od Ježíška. Během dne jsme potkávali houbaře, několik výletníků, dva turisty natěžko a asi dvacet kolařů, všechny na horských elektrokolech. Snad bude další dny lepší počasí.

Přes Pohorje vedla hustá síť udržovaných silnic. Pořád bylo dost vody, až moc; vše bylo sytě zelené a všude byla spousta mravenců, dokonce se hemžili i po makadamové silnici! Když jsme šli po pěšinkách, tak skoro všechny byly do černa, jak byly pokryty mravenci.

1.8. Šumik – pod Klopni vrhem – Dom na Pesku /12 km, 400 m stoupání, 100 m klesání/

Ukázkové slovinské Laponsko

Rekordní den

Borůvkový den, bažinatý den a den samých rekordů: Ráno jsme vstali kolem sedmé, svítilo sluníčko. Snídani jsme si uvařili vlastní, než jsme sbalili (dvakrát kakali), bylo čtvrt na deset. Netušili jsme, jak rekordní den dnes bude. Dnešním cílem byla *Ribniška koča* vzdálená jedenáct kilometrů, stále po *Slovenski planinski poti*. Úvodní kilák jsme sešli po prašné silnici až na nejnižší místo lyžařského a hotelového areálu Rogla a u jezírka na zasněžování jsme se opět „ponořili“ do lesa, mezi smrky a vysokou trávou. Po pěšině jsme mírně stoupali zpět na hlavní hřeben a cestou si dopřávali první dopolední borůvky (mňam) i první malinké bažinky (ne moc mňam). Od nedalekého sedla Komisija (asi 1400 m), kde se připojila pěší trasa z Rogly, jsme pokračovali po pohodlné široké cestě, jen několikrát brodili potoky (brody=přeskakování po kamenech; Báře se moc líbily) a bohužel občas byla cesta vodou vymletá, takže jsme kráčeli po větších kamenech (to se Báře nelíbilo – špatně se jí po tom chodilo). Potkali jsme také první výletníky a přibližovali jsme se k přírodní rezervaci Lovrenška jezera. Výstup do samotné rezervace nám usnadnil zcela nový a pohodlný povalový chodník, resp. to nebyl chodník, ale povalové schodiště, jak jsme ho hned překřtili. Bára z něj byla nadšená! Spolu s námi tu stoupala i parta rakouských seniorů a senierek, na úzkém chodníčku se nám povedlo je předejít.

Rezervace Lovreška jezera je známá především skupinou až dvaceti vrcholových jezírek, či spíše louží, obklopených klečí. Jde o pozůstatek z poslední doby ledové. Rezervace je zároveň největším vrchovištním rašeliništěm ve Slovinsku, že tam všude byla voda, jsme poznali v zápětí. Rezervace je pro turisty zpřístupněna povalovými chodníky.

Na začátku rezervace stála malá dřevěná rozhledna, ale z vrcholu nebylo vidět ani do dalekého okolí ani na jezírka. Bára s Jančou se šly kus projít po povalovém chodníku mezi jezírky, ale brzy se vrátily a také žádné jezero neviděly. Byla tu spousta turistů, tak jsme se rychle domluvili, že na oběd popojdeme na nějaké pěkné klidné místo (s výhledy). Další povalový chodník=schody nás pohodlně odvedl z vrcholové planiny, od dalšího rozcestí výrazně ubylo turistů. Pohodlná cestička se změnila

v kličkování přes bažiny, ani dostatek borůvek nevyvážil náročnost postupu. Samé obcházký, obcházký obcházek: stejně jako v Laponsku. Ani Báře se tu nelíbilo; našťestí do žádného bláta nezapadla. Nebyli jsme schopni najít vhodné místo na odpočinek, všechno bylo podmáčené a všude mravenci. Vzdali jsme hledání a poobědvali na vlhkém místěčku se špatným posezením hned u cesty. Rostly tu zralé borůvky, jako všude v okolí.

Kolem půl jedné jsme vyrazili dál a po dvou stech metrech jsme přišli na velkou suchou louku s vyhlídkami do dále, slunce, jen dost fučelo: škoda, že jsme to s hledáním místa na oběd vzdali tak brzy! Poprvé na horách jsme viděli do dálky více než jen malými průseky. Hurá!!! Stočili jsme se zase k západu, směrem k nejvyšší hoře *Pohorje*, Črni vrh, byla vidět i vzdálenější Velika Kopa. Kdyby bylo lepší počasí, byly by vidět i Savinjské Alpy, možná i Julské Alpy. Na kraji louky byly bažinky s rašeliníkem, suchopýry, i klikvou.

Brzy jsme zase sešli do lesa, kamenitá cesta, potoky, pramen s korytkem, bláto; přešli jsme ploché sedlo (cca 1300 m) a hned přes menší bažinky stoupali na Jezerski vrh (1537 m). Bára povídala jaké má plány a co všechno bude dělat a péct na Vánoce. Na vrcholu u sochy partyzánů fučelo tak silně, až se Bára rozkřičela, že se jí to nelíbí. Nechtěla, aby jí odletěla čepice! Původně jsme tu plánovali přestávečku, ale ukázalo se, že *Ribniška koča* – náš dnešní cíl – byla už na dohled! Sestup, výhledy na západ i k severu: k blízké Drávě, na rakouskou hranici, na pohoří Koralpe. Na severním obzoru bylo vidět Gleinalpe, které jsme kdysi přecházeli na sněžnicích. Těšili jsme na chatu: Bára na zmrzlinu a my na nějakou dobrotu a že naplánujeme, co dnes podnikneme. Už ve čtvrt na čtyři jsme došli k chatě, s 1507 metry zatím nejvýše položené chatě v Pohorje. **Zaprto!** Ač byla středa a chata měla být otevřená! Na dveřích byla asi jediná platná informace, že má otevřeno od čtvrtka do neděle.

Nedaleko Jezerského vrhu

Naštěstí z kohoutku u chaty tekla pitná voda, doplnili jsme si zásoby. I když Bára už dnes ušla jedenáct kilometrů a když hodně fučelo, tak jsme se dohodli, že po malé svačince (bohužel jen z toho, co jsme si donesli: pro každého jen tyčinka) a odpočinku vyrazíme dále, stále po dálkové trase číslo jedna a že se pokusíme přespat v útulně na Črni vrhu, nejvyšším kopci celého Pohorje.

Kolem čtvrté jsme pokračovali po velmi široké a pohodlné cestě, zjevně velmi používané nejen „pěšáky“, málo bažin a o to více turistů: Desítky turistů. Po dvou (a kousek) kilometrech jsme vystoupali na *Črni vrh* (1543 m), ukazatel sliboval tři čtvrtě hodiny, nám to trvalo padesát minut: fantastické tempo; no vlastně to bylo jen mírně vzhůru. Východní strana hory byla zalesněná, na západ jsme měli pěkné výhledy. Přes opar a mraky jsme viděli východní části Savinjských Alp, kam jsme mířili, a to vysoké kdesi v dálce byly snad Julské Alpy.

Hned vedle vrcholového kříže stála na kraji lesa pěkná útulna, pohodlně bychom se tu vyspali. Počasí už odpoledne nebylo dobré, zatáhlo se a místo slibovaného slunečna hrozila aktuální předpověď i nějakou bouřkou, či alespoň bouřičkou. Z bouřky jsme měli respekt a chatka hromosvod neměla. Přišlo mi, že vrcholový kovový kříž na nejvyšším bodě celého velkého pohoří by mohl blesk přitáhnout a my bychom to následně odnesli. Museli jsme jít dále!

Scházeli jsme mírně, fučelo, v nadmořské výšce 1420 jsme opovrhli pěknou loukou (byla moc blízko cesty, kde chodila spousta výletnic a výletníků) a kolem šesté hodiny jsme sestoupili až do sedla Kope. Přímo v sedle stál čerstvě dostavovaný luxusní hotel, kolem další budovy, několik sjezdovek, vleků, lanovka a další lákadla pro turisty, určené spíše na zimní sezónu. Otevřená restaurace (pitná voda!), skákací hrad. Hledal jsem pěkné místo na nocování, avšak ze sedla byly na obě strany celkem srázy a kde nebyl sráz, byl dům, hotel, parkoviště (i kostelík). Nakonec jsem vybral pěkné místo v lese na východě sedla, hned u dolní stanice lanovky. Už se skoro stmívalo, když jsme postavili stan a přístřešek. Ač jsme měli být v závětří a celkem pod sedlem, tak tu pěkně fučelo. Ač večer Bára nechtěla do spacáku a nechtěla být potichu, tak kolem osmé večerní už, asi dosti unavená, spala. Vendelín byl jako vždy celý den spokojený: buď spal, koukal z nosítka či někde lezl kolem nás.

Dnes jsme ušli rekordních šestnáct kilometrů (k tomu převýšení 600 m vzhůru a 600 m dolů), dnes i zatím nejvíce fučelo a zkonsumovali jsme nejvíce borůvek. Na nejvyšších kopcích na jižních svazích byly krásně zralé, sezóna sběru byla v plném proudu. Ty, co rostly v lese, by potřebovaly ještě dozrát. Potkávali jsme borůvkáře, jedni autem vyjeli skoro až na vrchol Črni vrh. Bára šla až na Črni vrh úplně fantasticky (což bylo asi 13 a půl kiláků) a později při sestupu si už dosti stěžovala. Abychom ji trochu potěšili, tak jsme ji kousíček poponesli, já přibližně sto metrů a Jana asi dvojnásobek. Dnes jsme potkali i pár turistů natěžko (špatně se odlišují, jelikož místní chodí na vícedenní přechody hor jen s malinkými baťůžky), v protisměru nikoho. Hodně lidí pochodovalo se psem. Největší davy byly na Lovreškyh jezerech.

Pitná voda byla dnes na chatách, v sedle Kope, v potůčkách /z bažin/ a občas v lese z korýtká. Zítra bychom mohli dojít až na úplný konec pohoří, na poslední chatu. I pro nás pouhých osm kilometrů, půlka toho, co jsme šli dnes.

2.8. *Pesek – Ribniška koča – Črni vrh (1543 m) – Kope/sedlo Pungart /16 km; 600 m stoupání, 600 m klesání/*

Na Veliké Kopě, druhé nejvyšší hoře Pohorje

U koči pod Kremžarjevim vrhom

Je na malinách

Malinovo-odpočinkový-deštivý den. Předpověď počasí slibovala na odpoledne dešť, našťestí plán byl na dnešek jen osm kilometrů, i tak jsme chtěli vyjít co nejdříve. Vstal jsem před půl sedmou a sbalil rychle svůj přístřešek. Celou noc jsem se průběžně budil a „řešil“ čtyři věci: aby na nás někdo nepřišel, aby nám vítr neponičil stan či můj přístřešek (ten jsem v noci asi dvakrát vylepšoval a lépe kotvil), celou noc jsem cítil všude mravence. Když se vítr trochu utišil a mravenci šli spát, vyšel měsíc a „rušil“. Kousíček od nás tekla potok, mohli jsme hned ráno prát pleny. Sice v noci fučelo, přesto večerní pleny neuschly, asi nebyly zavěšeny dostatečně na větru.

Po obvyklé kašové snídani jsme se všichni čtyři dokázali vypravit a vyrazit již ve čtvrt na devět. V sedle Kope u moderní restaurace jsme doplnili vodu a stoupali po sjezdovce na Velikou Kopu (1541 m), druhou nejvyšší horu *Pohorje*, dvě stě metrů převýšení. Cesta byla pohodlná, šlo se dobře. Kolem nás jezdily domíchávače, asi na vrcholu budují nějakou novou lanovku či něco podobného pro zimní „radovánky“, už od rána byl slyšet jejich hluk. Chvilími bylo vidět směrem k Mariboru do údolí Drávy, která tekla nedaleko. Krátký svit slunce vystřídal mraky, bylo zataženo.

– „Já chci do lesa, já chci do lesa!“

Rozbrečela se Bára, když na bezlesém vrcholu dosti fučelo. Naštěstí bezlesý úsek byl asi sto metrů a ona byla ochotná jít dál. Asi se bála hlavně o čepici, aby jí neuletěla. Ač bylo zataženo, tak jsme viděli i trochu do okolí: za námi Črni vrh a hřeben, kde jsme šli včera, Kamnické Alpy na západě se daly spíše jen tušit, kryly je mraky. Schylovalo se k dešti. Podešli jsme Malou Kopu (naštěstí už lesem, kde tak nefoukalo), potkali první ranní borůvkáře s hřebeny a sestoupili po pěšině na Partizanski dom. Dom byl trochu více zanedbaný veliký barák, k němu z údolí extra silnice a asfaltové parkoviště, kolem postupně prošlo několik výletníků. Vše bylo opět hlavně pro zimní aktivity. V létě tu měl fungovat bufet, ale jen o víkendech. Poseděli jsme a posvačili u zavřené hospody, židle a lavičky našťestí zůstaly k dispozici. Po chvíli přišla dvojice turistů s batohy, mysleli jsme, že jsou to cizinci. Dvojice si sedla až dost okatě daleko, ani nás nepozdravili. Šeptali si spolu, i tak jsem poznal, že jsou to Češi. Prý vyrazili z Mariboru po *Slovenske planinske poti* celých 600 km až k moři. Více nám toho nesdělili. Asi je naše neobvyklá sestava nezaujala a odradila od konverzace.

Čekal nás sestup 450 výškových metrů, nejprve široká sjezdovka (ale zarostlá neprůchodnou travinou) a na ní velmi nepohodlná kamenitá cesta: přesně ta, kterou Bára neměla ráda, pak lesní cesta a na nejprudším úseku v hustém smrkovém lese jen malinká pěšinka až do sedla „tisíc metrů“. Všude kolem rostla spousta hub, i dost velkých. Nepříjemný sestup velmi zpříjemňovala hojnost malin, které chutnaly o něco lépe než borůvky a navíc se mně mnohem lépe sbírali: snazší je ve stoje utrhnout malinu než se se spícím dítětem na břichu a batohem na zádech shýbat k malinkým a špatně viditelným borůvkám. Po lesní silničce jsme popošli ještě kilometrů po rovině do *Brneško sedlo* (1000 m), kde jsme se naobědvali. Zrovna přicházelo s kýbli několik sběračů borůvek.

Po obědě nás čekal jen asi tři čtvrtě hodinový výstup se sto padesáti metry převýšení, nejprve kolem malin v lese a pak po krásné loučce, kdy jsme podešli Kremžarjev vrh. Jen kousek jsme sestoupili lesem a už v půl druhé jsme došli na chatu, která se nepřekvapivě jmenovala *Koča pod Kremžarjevimi vrhom* (1100 m). Hned bez uvažování, zda tu zůstat nebo ne, jsme se ubytovali v třílůžkovém pokojíku (se slevou „Alpenverain“ po 13 eurech, děti zdarma).

Přešli jsme skoro celé *Pohorje* a došli na jeho západní konec. Od chaty byl průsekem pěkný výhled na město Slovenj Gradec, kam jsme měli zítra sestoupit, a protější Savinjské Alpy. Výhled byl pěkný, kdyby nebyl opar a mraky. Během odpoledne se několikrát rozpršelo a zase vysvitlo sluníčko. Bára nejprve vyrazila s Jančou do lesa sbírat borůvky a pak se mnou na krásné a sladoučké maliny, kterých rostla spousta i vedle chaty. Žádné scvrkliny, ani plesnivci. Zajistili jsme si tak základ skvělé snídaně. Jana si udělala výletek lesem na vrchol Kremžarjev vrh (asi půl kiláku). Bára si dnes stěžovala, že už nechce chodit z kopce.

Kolem páté se rozpršelo definitivně a přšlo až do noci. Začalo to bílou chladnou mlhou, která přivedla slejvák: přesně, jak říkala ranní předpověď. Aktuální večerní předpověď slibovala další dva dny déšť.

Chata byla nově zrekonstruovaná; přízemí s restaurací působilo útulně, patro i pokoje byly „sterilně“ bílé, náš pokojík neměl ani žaluzie, ani záclony. Neva, hlavní bylo sucho! Na chatě hospodařil chatár s chatárkou, prý vždy od dubna do října. U chaty byl v průvodcích inzerovaný zimní vlek, ale byl už řadu let rozbitý a mimo provoz. Prý to je letní chata, v zimě sem prý ani běžkaři nezavítají. Přitom cyklostezek tu byla spousta, ale běžkuje se prý jinde. O víkendu tu bývá plno, teď tu nebyla „ani noha“, nikdo tu neprocházel, nezastavil se na jídlo či pití. Jen večer přišel na chvíli na pokec nějaký soused, vypil pivo a šel. Byli jsme tu sami, nejen na svačinu i na večeři, i na nocleh. Na sváču jsme si dali štrúdl a na večeři místní specialitu, *eintopf* ze zelených fazolí a mrkve. Měli tu kytaru, zahrál jsem dětem pár písní.

Plánovali jsme cestu na další dny, především kolik potřebujeme dokoupit jídla, abychom mohli další týden chodit po horách, bez možností dokoupit suroviny, ale se šancí se na některé z chat najít. Problémem bude déšť, uvidíme, zda-li vydrží oblečení, hlavně to Bářino. Zítra nás čeká sestup sedm set výškových metrů do Slovenj Gradce, nákup jídla a pak začneme zase stoupat do dalších a trochu vyšších hor, Savinjských Alp. Dnes jsme potkali jen nemnoho turistů a sběrače lesních plodů. Sestup nebyl příliš příjemný (cesta byla špatně postavená, voda odplavila vodu a zůstaly jen velké kameny), ale zase nebyly žádné bažiny. I mně se šlo špatně: dítě na bříše, neviděl jsem si pod nohy a za ruku vedl Báru (a hledal jí co nejlepší cestičku), která někdy cukala s mou rukou.

3. 8. *Kope (Pungart) – Velika Kopa – Koča pod Kremžarjevim vrhom /8,5 km; 100 m stoupání, 500 m klesání/*

Deštivý sestup z hor

Celou noc vydatně přšlo, přišla dokonce i bouřka, ráno přestala jít elektřina. Vstali jsme až kolem sedmé (stejně přšlo), než jsme vyrazili na další cestu, bylo po deváté. Když jsme platili, chatár nám ukazoval fotky, že dole v Gradci je zatopená pěší lávka přes řeku, my ale prý bez problému přejdeme po silničním mostě a budeme moci pokračovat do dalších hor. Nechali jsme si také vysvětlit, kudy přesně zahájit od chaty sestup. Zrovna přestalo pršet a jen mrholilo. I tak jsem se bál, že cesta dolů bude kluzká, blátivá, potoky vody a kameny.

Sestup překvapivě nebyl špatný, nešlo se po kamenech, ani kolem netekly potoky vody, cesta byla vlastně dost pohodlná. I tak byl pro nás sestup náročný: dlouhý a únavný, museli jsme naklesat sedm set výškových metrů, lesem, jen občas přes nějakou menší louku. Jak se blížilo město, zkrížili

Slovenj Gradec: zatím chybí jen půlka hlavní silnice

jsme i silničky. Bára šla od rána v gumákách a brzy se jí na obou nohách udělaly puchýře. Po dvou hodinách jsme sešli na silnici, znovu se pořádně rozpršelo, zapláštěnkovali jsme se a za další půlhodinu jsme ve slejváku v půl dvanácté došli do Slovenj Gradce. Cestou byl potok, který měl koryto až po okraj plné vody.

U kruhového objezdu u řeky jsme rychle vběhli do sámošky. Bára oprávněně brečela, protekla jí nepromokavá bunda, měla mokré triko a také úplně mokrá chodidla: místo v holínkách už došla ve svých turistických sportovních sandálech. Bývale by ale propršely i normální boty.

Nakoupili jsme jídlo na další týden, abychom mohli pokračovat dále do Savinjských Alp, stále po *Slovenske planinske poti*. Chtěli jsme si prohlédnout centrum města, dát si něco na zub a Báře koupit pláštěnku či něco proti vodě. Strašně ale přšelo, tak jsme si na chvíli sedli pod přístřešek u sámošky a jedli zakoupený oběd. Popojdeme, až trochu poleví dešť, čekalo nás dnes ještě osm až devět kilometrů a čtyři sta metrů převýšení vzhůru.

Jak jsme čekali, až poleví slejvák, přišla k nám dvojice, mladší holka se starším pánem, zda-li nepotřebujeme pomoci. Pán byl člen a dobrovolný značkař a ochránce přírody z místního Planinského družstva, hned nám zavolal na chatu, kam jsme mířili. Chata byla sice otevřená, ale aktuálním problémem bylo, že byly zavřené příjezdové cesty, ani po silnici se nedalo přiblížit a nedaly se ani využít zásobovací cesty. Hned nad městem je prý první problém: *plaz* aneb sesuv půdy a kamení. Pokračovat se tudíž v podstatě nedalo. Tak prý jestli nechceme k nim domů, bydlí prý nedaleko na kraji města.

U epicentru povodní

Rychle nám došlo, do jaké jsme se dostaly „kaše“. Podařilo se nám sejít přímo do epicentra bleskových povodní, které vypukly právě teď, po nočním dešti v celé oblasti Koroška. A kolem byly stržené mosty, zničené silnice, zaplavená krajina. Všechno to, co jsme si neuměli vůbec předem představit. Po kratším váhání jsme souhlasili a využili jsme nabídky azylu.

Jana vyrazila s Bárrou koupit novou nepromokavou bundu a kalhoty. Už i hodně obchodů v nákupním středisku bylo zavřených, prodavači se nedostali ráno do práce. Hlavní silnice ze Slovenj Gradce směrem k řece Drávě byla zavřená, viděli jsme, jak jí kus chyběl, když nás paní s pánem vezli k nim domů. Museli jsme místo toho jet kus po vedlejší, uzounké silničce.

Jak nám rychle došlo: v noci na dnešek přišly bleskové povodně a velká část údolí se ocitla pod vodou. „Odněs“ to nejen tento region Koroška, ale i údolí horní Sávy, okolí Kamnických Alp, údolí Drávy: aneb celý severovýchod Slovinska. Rozvodnily se potoky a řeky; voda brala lidem domy. Kamenné laviny či sesuvy bláta „protékaly“ kolem domů (kdo měl štěstí) nebo přes dům (kdo měl smůlu). Silnice byly zavřené, některé obce byly zcela odřízlé od světa, veřejná doprava skoro nikde nejezdila, ani busy ani vlaky (tam, kde vedly koleje).

Zcela neplánovaně jsme se místo ve stanu či na horské chatě ocitli v rodinném domku na kraji Slovenj Gradce u nových přátel doma. Byl to tatínek Janez s dcerou Tajdou. Janez už byl v důchodu, aktivně působil v Planinském družstvu a v boji za regulaci čtyřkolek a motorek ničících cesty v horách. Tajda pracovala na dálku pro univerzitu v Koperu. Většinu času jsme seděli a zírali na katastrofické zprávy v televizi. Ani nebylo třeba umět slovinsky. Bohužel stále přšelo, takže i naše prognóza byla nedobrá. Netušili jsme, co dělat dál. Doufali jsme, že budeme pokračovat, že se nějak „probijeme na další chatu.

Janez s Tajdou se o nás krásně starali, měli jsme veliké matracové ležení v jednom z pokojů, zůstali jsme i na noc, furt – hlavně večer – jsme se dívali na zprávy. Tekla pitná voda a šla elektrika, což nebyla žádná samozřejmost. Několik sousedů si odpoledne přišlo právě pro pitnou vodu: buď jim netekla nebo byla z centrálního městského vodovodu, který byl kontaminován znečištěním. Tady v domě měli vodu vlastní ze svahu nad námi.

K večeři byly velmi chutné pečené brambory s cuketou a pečenými jablky (!), ty jídlo velmi ozvláštnily. S Janezem jsem popil slovinské víno. Bára byla šťastná: byla v suchu a dívala se na pohádky. Hodně jsme si povídali, s Janezem jen slovinsky (lámanou česko-balkánsko-slovinštinou), s Tajdou anglicky. Zprávám v televizi jsme celkem rozuměli, nejvíce krátkým a výmluvným titulům. Povodně bohužel pokračovaly, postupovaly níže po proudu. Např. údolí řeky Savinjky zůstávalo odřízlé od světa, tamní kempy asi „zmizely“ ze světa a nedalo se tam dostat. Přitom do jednoho z těchto kempů jsme dle původního plánu chtěli zavítat na závěr pobytu (místo pobytu u moře). Furt jsme doufali, že alespoň budeme chodit po Savinjských Alpách, včetně návštěv či noclehů na chatách.

Povodně byly tak velké, že se dostaly i do zpráv v České republice, tady ve Slovinsku byly v televizi v podstatě nonstop. Směs hrůzných záběrů a velké pomoci všech. Zatím byli „jen“ tři mrtví: jednu paní odnesla voda a dva Holanďany zasáhl blesk, když šli někam na kopec. Povodně prý byly

největší katastrofou v dějinách samostatného Slovinska!

Tajda i Janez nám průběžně ukazovali fotky od přátel a kolegů: sesuvy, zatopené domy. Hlavní silnici, kolem které jsme v poledne jeli a kde chyběla tak čtvrtina vozovky, večer už chyběla celá polovina: voda jí stále podemílala. Všechny cesty z Slovenj Gradce byly v současnosti zavřené! A předpověď slibovala dva dny deště!

Slovenj Gradec je největším městem regionu Koroška, spousta věcí, potravin, služeb má v názvu slovo Koroška. Český Koroška není ani Kraňsko ani Korutany, je to asi nejspíš taky Koroška. Ve zprávách furt opakovali, že nejhorší povodně byly na horním toku řeky Sávy (pod Julskými Alpami) a ještě větší tady, na Korošce. Vesnice odřízlé od světa, že se do nich dostal jen vrtulník. Odřízlé nejen od lidí, ale i elektřiny či pitné vody. Celé Slovinsko „žilo“ dnes jen povodněmi, všichni se bavili jen o nich. Dráva měla dnes průtok přes 3000 kubíků za sekundu. Pro Slovinsko byl dnešek katastrofický, pro nás končil jako velmi příjemný den.

Pá 4. 8. Koča pod Kremžarjevim vrhom – Slovenj Gradec /5 km; 700 m klesání/

Zaprto: čekáme

Dož (déšť), *gasilci* (hašiči), *plaz* (sesuv, lavina) a hlavně **zaprto** (zavřeno) byla slova, která nás provázela následující dva dny (sobota i neděle), kdy jsme zůstávali uzavřeni v povodňovém městě.

– „Máte u vás doma štěrky?“

Jedna z oblíbených frází, kterými se bavili místní trochu z legrace a trochu vážně, když se potkali nebo navštívili.

Slovo *zaprto* vyjadřovalo vše: jaké jsou silnice, jaké jsou cesty a chaty na horách a co děláme my. Povodně postupovaly dále po proudu (nově na řece Muře, na slovinsko-rakousko-maďarské hranici), ale voda se stále valila i zde na Korošce. Viděli jsme poničené silnice, potoky vylité z břehu. Přímo z oken našeho domu (pokud nebyl zrovna slejvák) bylo vidět několik čerstvých sesuvů půdy. Voda někde pomalu opadala, ale sesuvy stále hrozily. Druhý den navečer jsme se byli projít kousek za domem, došli do údolíčka pět set metrů od nás a zrovna přijelo hasičské auto a dobrovolníci rychlostí metelesku-blesku přehradili silničku pytlí s pískem. Hrozil sesuv svahu, který by zahradil potok, voda by se následně vylila na silnici a natekla do domů. Obyvatelé těchto domů byli už předem evakuováni.

Televize a internet byly stále plné zpráv o aktuálně zasypaných domech, dalších evakuacích. Nejpostiženější vsí celých povodní bylo Črna na Koroškem (kousíček od nás), kam se dalo dostat jen helikoptérou, všechny pozemní cesty odnesla voda. Sem do Gradce se také nedalo dostat přímo z Mariborou podél Drávy, ale jen dlouhou objížděkou kolem hor. Ještě včera byla zavřená dokonce i dálnice z Lublaně do Mariboru. Až odpoledne třetí den našeho pobytu jsme uviděli slunce, osvítilo kopce, kam jsme toužili pokračovat; mezi mraky špičatý vrch Uršlja gora, na který jsme chtěli během dvou dnů pochodu dojít.

Chodili jsme po městě s průvodcem Janezem, chtěl nás vzít i na kopec nad Gradec. Chvíli jsme šli, ale Janez nás všechny otočil zpět. Půda byla podmáčená a hrozily další sesuvy. Stejně se to opakovalo cestou na jiný kopec s hradem. Bylo třeba čekat, až půda vyschne, což mělo trvat řadu dní. Druhý den jsme chodili po městě a koukali na stále rozvodněnou řeku, její přítoky a na následky

povodní v jejím okolí. Přecházeli jsme lávku přes říčku a Janez nás popoháněl „rychle, rychle, nezastavujte se“. Bylo možné, že měla narušenou statiku a mohla by spadnout.

Ještě včera a dnes ráno jsme věřili, že půjdeme do dalších hor, ale dnešní zprávy byly pro nás moc smutné: jednak na cestu, po které jsme měli jít obden, napadaly stromy a hlavně: oficiální doporučení (rada, nařízení) Slovinského planinského svazu bylo jednoznačné: všechny turistické trasy v okolí (Karavanky/Savinjské Alpy, i Pohorje odkud jsme sestoupili) se uzavřely. Nebyli lidé na případnou kontrolu, lidé museli pomáhat ostatním. Navíc popadaly stromy, někde chyběl mostek, jinde kus cesty a bohužel stále hrozily akutní sesuvy půdy. Ty mohly pokračovat do doby, než půda zase vyschne, což mohlo trvat ještě spoustu dní. A navíc se právě zavřely turistické chaty: personál se musel starat o jiné věci a turisté tam neměli co pohledávat. Sami dospělí bychom si možná troufli, ale s malinkými dětmi v žádném případě! V centru Gradce bylo naopak živo, „potulovalo“ se po něm vícero turistů, nevěděli, co mají dělat, protože také nikam nemohli.

Dům, kde jsme bydleli, byl dvoupatrový, na mírném svahu, uměřeně velký, s pěknou zahradou: částí na zeleninu, částí se stromy; samotný dům obklopen vínem. Hroznový čaj byl v rodině velmi populární, hned první den Tajda rozmrazila velkou hroudu hroznů a průběžně z ní připravovala čaj.

Tajda měla doma pejska, už starého a nemocného. Byl úplně jako Vendík, velmi si spolu rozuměli. Pes byl bílý, jako Vendík v oblečení, chodil/lezl stejně rychle, musel se dávat vyčůrat a vykakat, jedl lžičkou, většinu dne prospal, byl podobně dlouhý, nic neříkal (neštěkal), asi měli i podobnou inteligenci. Kdybychom to Vendíkovi dovolili, i by jedl z jeho misky. Vendík se za ním plazil a pejskovi nevadilo, když se dotýkal jeho srsti.

S Janezem jsme si hodně „potrénovali“ slovinštinu, jiným jazykem skoro nemluvil. S Tajdou

Slovenj Gradec, u hodných hostitelů

jsme mohli diskutovat i o složitých věcech, ta však musela hodně pracovat dohánět pracovní resty. Bavili jsme se o politice, kultuře, sportu, migraci, gastarbajtrech, o covidu. Jak se večer vyšlo na terasu domu, byl tam krásný klid, jelikož hlavní silnice v širokém údolí kousek pod námi zůstávala zavřená. Tajda říkala, že stejný klid byl za covidu, kdy lidé seděli doma. Bára si hrála v domě, koukala na pohádky, hrála si s panenkami, i ona se rychle naučila nová slovíčka, nejen *gasilci* (ti furt někde jezdili či létali na vrtulníku), *zaprto*, *plaz*, ale i *lizika*, to velmi ráda lízala. Hrála si dost i s Vendíkem a místním pejskem, snad si hodně odpočinula a zahojil se jí puchýř, co se udělal od holínek.

Na poslední večeri jsme zašli do pizzerie/restaurace ve městě, což bylo oblíbené místo Janeze. Chtěli jsme zaplatit útratu, ale Janez byl nekompromisní: on platil komplet jídlo a my jen pití. Večer byl zase slejvák a pořádná bouřka, její centrum nás naštěstí minulo, jelikož tady na domě chyběl hromosvod.

Jak bylo postupně jasné, že dále už nepůjdeme, bylo nutné se vymyslet, co podnikneme. Zítra, v pondělí, snad už pojede více autobusových spojů a nám se přes sedla podaří odjet přes Celje do Mariboru a někam dále. Dohodli jsme se, že zkusíme rakouské Alpy mezi Grazem (Graz=Štýrský Hradec; Gradec=Hradec; Hradec jako Hradec; když to není Králové) a Semmeringem, ležící východně od řeky Mury, či nějaké jiné hory v Rakousku. Snad tam bude příznivěji, hlavně co se týká počasí. A sem na Korošku se vrátíme snad jindy.

5. a 6. 8. Slovenj Gradec

„Odplouváme“

Přesouvací den. Ráno bylo chladno, asi deset stupňů a mlha. Naštěstí brzy vyšlo i slunce a otepilo se. Ověřili jsme si, co bylo jasné, že hory zůstaly stále uzavřeny a my jsme nemohli pokračovat. Po dvou a půl dnech relativního nicnedělání se Báře snad už zcela spravily puchýře od gumáků na obou malíčcích. Hlavní silnice kolem Slovenj Gradce byly otevřeny, bohužel pochopitelně ne ta nejhlavnější, dolů k Drávě a podél ní do Mariboru, kterou jsme potřebovali. Pro přesun do Rakouska jsme proto museli celé hory objet. Hostitelé zavolali na infolinku a zjistili, že první rozumný spoj jel v deset hodin. Janez nás odvezl na autobusák, rozloučili jsme se s perfektní a velmi hodnou rodinou, která nás hostila skoro celé tři dny. Tajda už od rána seděla za počítačem, měla hodně práce s editací a korekturou textů do tisku od svých kolegů na univerzitě.

Prvním autobusem jsme jeli do Velenje. Byl to minibus, který při jízdě házel na všechny strany. Kus se jelo do kopce proti proudu řeky tekoucí přes Gradec, bylo vidět, že řeka byla rozvodněná. Překvapila mě spousta chmelnic kolem silnice, ty jsem znal doposud jen od nás. „Překulili“ jsme se jen přes malý kopeček a začali sjíždět soutěskou. Vedle silnice vedla po trase zrušené železnice cyklostezka, samý tunel a most. Za tři čtvrtě hodiny jsme byli v městečku Velenje (architektura mi přišla dost balkánská: ošklivé paneláky) a po chvíli čekání jsme pokračovali už normálním autobusem do Celje: bylo to kousek, ale i tak jsme jeli skoro hodinu. Dále žádný bus zrovna nejel, tak jsme šli na vlakové nádraží, za chvíli měl jet vlak do Mariboru. A konečně to přišlo – závan Balkánu. Na nádraží, jako bychom se na to těšili, bylo všechno „správně“ špatně: nefungoval informační systém, nikdo nic nevěděl. Nově opravené nádraží mělo i zcela nová nástupiště, ale informační tabule tam nedali (!!), nikde žádné aktuální časy odjezdu, a k tomu žádné hlášení o vlcích a zpožděních.

Paní v pokladně tvrdila, že vlak co jsme jím chtěli jet, je zpožděný rychlík, jen neví, jaké má přesně zpoždění. Ať jedeme osobákem, co pojede načas. Nikde nebyly žádné informace, ani na internetu nebyly nějaké podrobnosti. Museli jsme do mezinárodní pokladny, kde jsme si koupili lístek nejen do Mariboru, ale až do Grazu (30 € za dva). Janča s Bárou šly mezitím koupit burek a něco sladkého na oběd. Šli jsme na perón, 12.26 měl přijet vlak. Čekali jsme, žádné hlášení, žádná omluva, na nástupišti nebyl ani žádný personál, kterého by se dalo optat. Připadal jsem si jako v Makedonii, Albánii, Kosovu, a to jsme byli stále v bohatém Slovinsku. Ještě že jsme z našich předchozích cest věděli, že Slovinské železnice a vlaky jsou „nic moc“. Vlak přijel asi za půl hodiny, žádná omluva za zpoždění, ani vysvětlení. Moderním nízkopodlažním vlakem jsme dojeli do Mariboru, kde nám ujel spoj do Rakouska, ale naštěstí za půl hodiny (kdyby se nepřipočítalo zpoždění, tak za hodinu) jel další spoj. Tu i v předchozích městech bylo na nádražích zdarma WC a možnost si nabrat vodu.

Dali jsme si kafe v přednádražním bufetu a o půl třetí jsme odjeli do Rakouska. Stále opravovali trať, tak jsme jeli opět náhradním autobusem. Cestovala s námi nervózní skupina mladých sportovců, kteří nemohli kvůli rozvodněné řece Mura jet do Maďarska přímo a museli oklikou přes Vídeň. Před třetí jsme přešli hranice a sedli na rychlý osobák a za 50 minut vystoupili v rakouském Grazu. Za necelých šest hodin jsme dojeli z Gradce do Grazu, ležící od sebe vzdušnou čarou 65 km. Měli jsme hodinu čas, dokoupili jsme mapu daších hor, Fischbacherských Alp, a šli na nám známé dětské hřiště. Vendík měl konečně chvíli možnost si zalézt po trávě. Jana dokoupila večeři, na poslední chvíli jsme doběhli k vlaku a v pět hodin odjeli do městečka Frohnleiten, kde nám hned navazoval autobus do hor.

Včera večer jsem vymyslel, že nevyjdeme přímo z Grazu (bylo by to daleko a měli bychom na začátek moc civilizace), ale až z městečka Passail. Jak jsme stoupali busem do prvního průsmyku, napadlo mě, že do toho městečka budeme zase klesat, a že tedy můžeme vyjít právě z toho prvního průsmyku. Vystoupili jsme tedy na lokalitě *Rechberg* (asi 920 m). Náš cíl byla asi 60 km vzdálená hora Stuhleck nad známým Semmeringem, chtěli jsme jít více méně po hlavním hřebeni Fischbacherských Alp. V sedle měla být hospoda, což byla pravda, ale bohužel zavřená. V provozu byla jen samoobslužná chladnička s nápoji, ty jsme nepotřebovali. Kohoutek s pitnou vodou fungoval. Fučelo, bylo už navečer ve skoro tisíci metrech: rádi jsme se rychle oblékli, ačkoliv ze slovinských hor jsme byli zvyklí na relativní chlad. Skoro to bylo na rukavice.

Vyrazili jsme po turistické trase číslo 740, šli jsme skoro po rovině: nejprve louky, kde foukalo a pak lesem v traverzu hory. První rakouské maliny. Bára šla velmi pěkně. Došli jsme k červenému kříži v lese, opustili značenou trasu a šli asi 500 metrů k západu na první rovinku, kde jsme před sedmou hodinou utábořili. Snědli jsme studenou večeři, bylo stále chladno, všichni jsme měli čepice a Bára i rukavice: zatím největší zima na horách. Stále malinko foukalo, předpověď na další dny byla naštěstí příznivá, nemělo snad moc pršet. Báře se dnes nelíbilo, že měla být potichu cestou. Večer málem rozbila stan: nalehávala silou zevnitř na tenké nosné pruty. Stan je křehký a není určen na dětské (ne)zacházení. Janča se na ni dosti hněvala. Zítra bychom měli pokračovat k severu, uvidí se, kam dojdeme.

Dle aktuálních zpráv už voda ve Slovinsku všude opadala a lidé čistili své příbytky od bahna.

V pohoří Grazer Bergland, vzadu Medvědí soutěska

Plazy (sesuvy) se snad rychle odstraní, silnice opraví a vše se vrátí do normálu. Dnes ráno jsme koukali, že zavřenou hlavní silnici k Drávě začínají alespoň dočasně opravovat: doplňovali chybějící kamenný podklad, který sebrala voda.

7.8 Slovenj Gradec – Celje–Maribor–Graz–Brandlhof /vlak, bus/; Rechberg – severně od Rechbergu /3 km pěšky; 100 m vzhůru/

Rakouské hory nad řekou Murou

Chladný, částečně slunečný den. Ač jsem měl budík až na sedm, abychom se vyspali, když jsme šli spát později, tak děti vstávali už o půl sedmé. Dali jsme si výbornou vločkovou kaši (bohužel ani borůvky, ani maliny tu nebyly) a již o půl deváté jsme kráčeli do dalšího dobrodružství. Vrátili jsme se na značenou trasu a pokračovali po čísle 740, po široké a pohodlné lesní cestě, mírně nahoru a dolů až na asfaltovou silničku a po kiláku došli k usedlosti a penzionu Frankenhof. Jelikož bylo úterý, tak byl zavřený. Korýtko s pitnou vodou fungovalo, udělali jsme si tu přestávku: pořádně se napili, dobrali vodu a vyprali plínky.

Bára se také pořádně napila, bohužel ale z výtoku korýtko – vody se směsí usazeného bahna, zbytků hmyzu a Vendíkovi moči. Naštěstí si rychle dala říci, že to nebyl dobrý nápad. Místo bylo umně lemováno dřevěným plůtkem, kdy kůly u sebe držely zaplétanými větvíčkami.

Konečně jsme měli i nějaké výhledy (hřeben se známou Medvědí soutěskou), turisté nikde, museli jsme si vystačit s kravami na loukách, přesně jako v idilické reklamě na Rakousko. Přešli jsme na pěšinku, poprvé v Rakousku dvakrát překonali elektrický ohradník pro krávy a stoupali z 1000 m do 1200 m na hřeben. Po něm jsme pokračovali, přešli louku, výhledy, les. Obědovou pauzu jsme si udělali na kraji zarůstající louky s vyhlídkou k jihovýchodu, kde nás čekal nachystaný zákusek v podobě zralých malin. Po obědě jsme chvíli traverzovali a pak sestupovali po louce k jezeru *Teichalmsee*. Docházelo se po krásné široké alpské louce, jen jsme museli vícekrát překonat kravský ohradník, buď po instalovaných horních „přechodech“ (nášlapné prkno), jindy po speciálních

„šikanách“, kde neprojdou krávy. Bára se při zdolávání těchto překážek stále zlepšovala.

Kolem jezera vedla asfaltová silnice, naproti nás byl hřeben s loukami spásanými kravami. Minuli jsme sjezdovečku s malými vleky. Místo bylo překvapivě dosti populární, jelikož i dnes v úterý byly na parkovišti stovky (!) aut.

Na východní straně jezera u restaurace a dětského hřiště jsme si udělali krátkou pauzičku. Dali jsme si obrovskou zmrzlinu, Bára pobyla na hřišti a z krátké pauzičky byly skoro dvě hodiny. V rámci přestávky jsem se s Bárou prošel po naučné stezce přes místní rašeliniště, celá vedla jenom po povalovém chodníku, což se Báře líbilo. Janča a její bolavá noha mezitím odpočívaly.

Původní plán byl tábořit někde u jezera, bylo jasné, že to nepůjde, hřeben nad námi vypadal zdáli lepší. V půl páté jsme vyrazili dále. Nešli jsme po hlavní dálkové cestě 02, ale po 227, a stoupali na nejbližší horu nad jezerem. Po deseti minutách jsme minuli obrovský hotel, pak chvíli silnička a už jen louky s pasoucími se krávy. Prudce jsme stoupali a překonávali ohradníky. Za hodinu jsme došli na vrchol hory Heulantsch (1470 m), severní strany hřebene byly prudké a porostlé stromy, na jihu byly převážně ohrazené louky. Ani jedna strana nelákala k táboření, popošli jsme na další louku, ale místo na stan bylo jen na louce u krav.

Podešli jsme horu Heulantsch znovu, tentokrát po široké cestě po severní straně a dostali se znovu skoro na vrchol, tentokrát od západu. Na tento poslední výstup byla Bára už dost unavená a nechtěla se pustit Jany, kterou dnes bolela noha a potřebovala jít sama. Obě byly z toho velmi naštvané. Další brána zamčená a ohrady nepřekonatelné. Stany jsme proto postavili v lesíku, na cestu by mohlo přijet nějaké auto. Před večerí jsem chvíli bojoval s vařičem, kterému jsem musel vyměnit staré těsnění. Ale s novým těsněním se neprorazila kartuše (bomba), a vařič nefungoval. Tak jsem do něj musel vrátit těsnění původní a doufat, že ještě pár dní vydrží. Večer fučelo a bylo chladno, před západem slunce se obloha roztrhala, vítr utišil a bylo krásně vidět k jihu a jihozápadu: na pohoří Kor-alpe na obzoru a možná až do Slovinska.

Od rána k jezeru jsme potkali asi desítku turistů, u jezera a rašeliniště stovky; navečer jen čtyři osoby. Dnes jsme ušli 15 kilometrů, což bylo hodně, a k tomu nastoupali 700 m nahoru. Bára šla jako vždy sama. Zítra by to mělo být odpočinkovější, uvidíme, kam se nám podaří dojít a kde bude pitná voda.

8. 8. u Rechbergu – Teichalm – u vrcholu Heulantsch /15 km; 700 m vzhůru, 300 m klesání/

Rakouská živá hudba

Zatažený, trochu deštivý den. V sedm ráno bylo pod mrakem. Nikdo nepřišel, ani nepříjel, ani večer, ani ráno. Stejně jako včera jsme koukali do dáli k jihu, asi až do Slovinska. Snídaně dnes byla lehce nervózní, když jsme na sebe dost křičeli. Už ve tři čtvrtě na devět jsme vyrazili k východu po hřebenovce č. 27, na severních svazích byl les, na jižních svazích pastviny. Hodněkrát jsme přelezali ohradníky či si otevírali závory, prošli kolem spousty pasoucích se krav. Po hodině, ještě před desátou, jsme došli na denní chatu s občerstvením Stoahandhütte. Měla otevřeno od úterý do neděle. Dopřáli jsme si výbornou svačinku v podobě velkého jablečného řezu a doplnili jsme pitnou vodu (museli nám dát sami, venku nebyl kohoutek), Janča dostala další trochu vody do kýble na vyprání plen. Když jsme k chatě došli, byl hezky na obzoru vidět Rax a Hochschwab, když jsme odcházeli, tak už byly všude černé mraky a žádné hory nebyly vidět. Podle předpovědi mělo od jedenácti pršet.

přes kraví ohrady

Malinkým problémem byly všudypřítomné ohradníky, které se nedaly všude překonat, takže jak se šlo i jen mírně odlišně od turistického značení, bylo nutné se případně kus vrátit. U vrcholové nádrže na zasněžování se poprvé rozpršelo, nasadil jsem si pláštěnku na batoh a vzal si deštník. Pokračovali jsme po pastvinách podél ohradníku, minuli jsme naši první větrnou elektrárnu.

U kóty 1415 m jsme se napojili na hlavním turistickou magistrálu 02 a stočili se k severu, stále jen poprchávalo, přesně v poledne jsme pohodlně jsme sešli do prvního sedýlka, kde stála chata, která nebyla na tištěné ani internetové mapě. Dnes byla středa a chatka měla být otevřena až od čtvrtka. Zvenku vypadala velmi mile a útulně. Altán, ani jiný přístřešek proti dešti tu nebyl, ale z jedné strany nějaké budky nepršelo, tak jsme si tu dali v mírném dešti oběd. Vendíkoví musely na lezení stačit drcené kameny a štěpka.

Mírně jsme traverzem vystoupali a klesli do dalšího travnatého sedýlka s hodně malinami, myslel jsem, že do našeho cíle, ale spletl jsem se. Malinko jsme znovu vystoupali a po pěšině lesem opravdu jen klesali a ve čtvrt na tři došli do sedla Straßegg (1160 m). V sedle stál chata, spíše motorest s možností ubytování, Strasseggwirt.

Zrovna se pořádně rozpršelo. Chvíli jsme přemýšleli, co podnikneme, další chata měla být daleko (13 km), a postupně nasbírané pleny od včera by asi neuschly. Jak bychom si dělali v tomto počasí děti oheň jsme si též nedovedli představit. Rozhodli jsme se zde zůstat, ač jsme věděli, že je tu trochu drah.

Ubytovali jsme se ve velké noclehárně v podkroví, na širokých pohodlných postelích, byli jsme tam jen my. Chata byla velmi útulná, venku i vevnitř vyzdobená, až přezdobená typicky štýrsky a ra-

kousky; spousta naaranžovaných květináčů, koleček, hrnců plných květin, sbírka stovky plechových cedulí – turistických rozcestníků, desítky vystavených použitých pohorek. Chata ležela na poutnické cestě do Mariazellu a na dálkové poutnické cestě z Krakova přes Brno, Mariazell až do Říma. Něco pro dálkového chodce Romana Kleckera. Výčepní Ruda hrál odpoledne na harmoniku: svým hostům rakouské písně a speciálně Báře Včelku Máju. Hosté i Bára u toho tancovali. Byla tu řada dalších nástrojů: flétny, bubínky, štěrchátka, velká valcha. Jedno velké dřevěné chrastítko jsme viděli poprvé, asi něco typického štýrského. Když zrovna nepršelo, tak si Bára hrála na dětském hřišti. Po dnešních pouhých osmi kilometrech chůze měla ještě spoustu sil si pobíhat po venku.

Na večeři jsme já s Bárou měli skvělé *kaspresknödel* (stlačený placatý knedlík se spoustou sýru pečený na pánvi) s velkým salátem (kyselé brambory, fazolky, salát, kus fíku). Jak se Ruda smál na Báru, tak zase paní servírka se smála na Vendíka. Vzala si ho a hrála si s ním a my se mohli v klidu najíst. Zaplatili jsme 133 euro za bohatou večeři (3 velké porce) a ubytování po třiceti éčkách za dospělého a po dvaceti sedmi za Báru, tedy sleva celých 10 % pro dítě (!) Dost drahá vlastní postel dítě (bývale bychom se všichni vešli jen na dvě postele)! Bylo vidět, že tu měli samé bohaté poutníky. Chudší chodili asi jinudy či spali venku.

Další dny by už nemělo pršet, tak zase budeme moci stanovat. Náš cíl Stuhleck nad Semmeringem byl vzdálený ještě 35 km.

Bára si dnes do deště nasadila své nové perfektní nepromokavé kalhoty a bundu, jen jí zůstaly otevřené boty (ve Slovinsku jsme žádné zavřené nesehnali). Ty byly maximálně pohodlné, jen v nich měla za deště mokro. Gumáky byly na delší chůzi absolutně nevhodné.

9. 8. *Heulantsch–Strasseggwirt* /8 km; 250 m vzhůru, 550 m klesání/

V chatě *Strasseggwirt*

Rakouská klasická krajina, Fischbacherské Alpy

Ráno nás před sedmou vzbudilo slunce, dali jsme si vlastní snídani: oblíbenou kaši, ovoce tentokrát do ní nebylo a pomalu jsme se vypravovali. Konečně bylo vidět k východu: na ves Gassen a okolní louky a statky. Na rozloučenou Ruda před chatou zahrál Báře na akordeon jednu písničku. Ač drahý, tak to byl velmi milý podnik. Po deváté hodině jsme vyrazili k severovýchodu, stále po hlavním hřebenu hor a trase 02.

Pohodlná cesta, střídal se les a louky. První borůvky a maliny, ty byly bohužel hodně uschlé a plesnivé. Asi na ně bylo špatné počasí. Podešli jsme hřeben 1300–1400 m, první dnešní přechod pastvin s krávama. Ve čtvrt na dvanáct jsme došli do sedla *Knappensattel* (1300 m). Ráno na směrovníku u chaty psali dvě hodiny a my opravdu šli dvě hodiny. Dali jsme si brzký oběd, po pár minutách přišel malinký slejváček, a zároveň trochu vykukovalo slunce. Oblékli jsme, schovali věci pod strom a přestalo pršet. Bylo vidět krásně k jihu na nejbližší údolí a nízké kopečky.

Větrníky

Pokračovali jsme na sever, z kopce nebo pak po rovině směrem ke statku Herrnalm. Naštěstí jsem se podíval do mapy a statek jsme minuly v traverzu v lese a ušetřili si klesání a hned výstup skoro do stejného místa. Zblízka jsme podešli skupinu větrných elektráren, vyškrábali jsme se hodně zarostlou pěšinkou (maliní a kopřivy) na hřebínek, zašli jsme si pod patu a stožár jedné turbíny, z čehož Bára byla nadšená.

Sestupovali jsme a kolem samé větrné elektrárny. Značka nás protáhla po pěšince nad dalším statkem na cestu a scházeli jsme do sedla *Auf der Schanz*. Říkali jsme si, že už to dojdeme, že už to jen

kousek, Bára se těšila na chatu. Ještě to nebyla „naše“ chata, jen soukromé domy. Museli jsme další kilák a půl po prašné silnici. Bára si hodně povídala, dávala matematické hádanky a vyprávěla, co si vezme do školy, až bude mít šest. A co si namaluje do sešitů a co si tam bude psát. Konečně jsme došli do *Auf der Schanz* (1170 m), kde stál stejnojmenný hotel, bylo po třetí hodině odpoledne a my měli pro dnešek „splněno“. Věděli jsme, že přímo tady spát nechceme, ale někde opodál.

Restaurace byla otevřena a mohli jsme si dopřát odpolední svačinku: kafe, dortíky a Bára velký zmrzlinový kornout. Vrchní nás nepustil podívat se dovnitř, jak dortíky vypadají a museli jsme si vybrat naslepo. Tvářil se (na rakouské poměry) dosti nepříjemně; jídlo si šlo dát jen na terase, nemohli jsme si ho vzít na pěknou travičku – která by byla vhodná pro Vendíka – vedle hospody. Na děti se tvářil spíše kysele. Wifi prý nefungovalo, asi nám nechtěl jen říci heslo. Drahé (20 euro) a nepříjemné místo, zůstali jsme tu hodinu a půl, nic jiného v okolí nebylo a chtěli jsme Báře za odměnu, že hezky šla, ale i sobě, dopřát něco dobrého.

Přišlo mi, že pro naše táboření bude nejlepší vyjít od hotelu po malinké sjezdovce k horní stanici. Mírně jsme stoupali po louce, všude na hraně lesa a v lese rostla kvanta nádherných, velkých a chutných borůvek. Seděli jsme na sluníčku, sušili pleny a sbírali borůvky: na večer jako zákusek s cukrem a do snídaně do kaše. A také i pro Vendelína, který je dostane převařené. Vendík byl nespokojený, jelikož jsem ho brzy vyndal z nosítka a on si asi myslel, že se ještě dlouho ponese (normálně byl ještě v tento čas v nosítku). Odpo i navečer bylo trochu tepleji než v minulých dnech, dlouho svítilo sluníčko. Dnes jsme šli skoro pořád lesem, kde nebyly žádné výhledy, tady z louky bylo vidět alespoň na protější kopce.

10. 8. Strasseggwirt – nad sedlem Auf der Schanz /14 km; 450 m vzhůru, 350 m klesání/

Na sjezdovce podruhé

Borůvkový den, odpoledne i malinový. Den jsme začali bohatou snídaní, byla skvělá vložková kaše plná borůvek. Ráno bylo sice modro, ale dlouho jsme byli ve stínu lesa. I proto jsme vstali dost pozdě, dlouho jsme sušili mokré věci od rosy či námi nadejchané vody a vyrazili jsme až ve tři čtvrtě na deset. Pohodlně jsme stoupali po široké cestě, stále po trasách 02 a 06 (cca na severozápad) a blížili jsme se k první skupině větrných elektráren na holém hřebeni nad námi. Občas značka klikovala, aby nevedla přímo pod stožáry větrníků (v zimě odletuje led). Těsně před první větrnou turbínou jsme si odpočinuli na příjemném (v mapě neznačené) posezení u pramene. Voda byla sice dost nažloutlá, ale prali jsme v ní a také ji pili, byla to normální chutná rašelinná voda.

Každou chvíli byl vedle cesty křížek, památník či pamětní cedule jako upomínka na nějaký konkrétní ročník pěší pouti do Mariazellu či jako vzpomínka na mrtvého kolegu poutníka. Obešli jsme asi pět elektráren a opustili dálkovou poutnickou cestu 06, která mířila právě na Mariazell, a pokračovali jen po 02 a dlouze klesali k lokalitě Alpl. Spousta borůvek a málo malin. Podle šířky malých pěšinek bylo jasné, že tudy chodí mnohem méně turistů. Obědový odpočinek jsme měli v polostínu přímo na cestě (tráva, kameny i hlína). Borůvky. Bára si po obědě udělala jako zákusek vlastní müsli: ráno si nasbírala borůvky, teď k tomu přidala vložky, smetanu do kafe a cukr.

Scházeli jsme dolů, později opět málo vyšlapaná pěšinka a makadamová cesta (před sedlem asfaltka) nás kolem půl čtvrté dovedla do sedla, kde však tekla řeka!

– „To je divné sedlo“, řekl jsem si.

Špatně jsem se podíval do mapy a ukázalo se, že osídlení Alpl nebyl v sedle, ale v údolí, samotné sedlo bylo asi dva kilometry na jih. Mělo tu být muzeum staré školy a nějaké hospody. Muzeum stálo na svém místě, tak jsme se v něm přeptali pracovnice na slíbenou restauraci. Všechny místní hospody prý jsou dlouhodobě uzavřené. Nejbližší byla v kopci přes kilák daleko, další ještě dále. Nevdalo nám to. Okolí muzea bylo úpravné, dětský domeček na hraní, houpačky, stín a ve stínu lavička, tedy zcela ideální místo na pauzu. Vendík si skvěle zalezl na rozhraní světla a stínu. Paní byla přítom velmi ochotná, Báře někde našla zmrzlinu. My si koupili levné oplatky s logem muzea (jiné jídlo neměli). Automat na lahvové pivo mi vydal opravdu to, co měl. Janče chyběl prodej kafe či alespoň automat na něj. Okolí muzea bylo úpravné, dětský domeček na hraní, houpačky, stín a ve stínu lavička, tedy zcela ideální místo na pauzu. Vendík si skvěle zalezl na rozhraní světla a stínu.

– „Ve stanu je to boží. Je to v něm lepší než v chatě,“ řekla Bára, když jsme jí oznámili, že dnes budeme spát ve stanu.

Doplnili jsme všechny nádoby na vodu a vyrazili na poslední dnešní úsek, stále po 02 směr Stuhleck. Cpali jsme se zralými malinami a přitom prudce vystoupali až k hlavní silnici (ta nevedla v údolí, ale až tu, v cca 1100 m). Tu jsme překřížili a pokračovali hustým lesem po soukromé cestě, se zákazem jízdy na kole, zákazem sběru hub a plodů.

Asi po 500 metrech jsem na louce opodál uviděl zdálky divnou chatku, šel jsem se podívat blíž. Dostali jsme se na horní konec sjezdovky jako včera. Jen tato už byla řadu let nefunkční, poněkud zarůstající, vlek tam ještě byl, divná chatka byla asi původní obslužná budka pro vlek, záchody v lese už byly také před spadnutím. Louka byla krásná, dokonce tu byla lavička: utábořili jsme se tu, povečereali a jako zákusek si zase dali borůvky s cukrem, jelikož jich tady byla všude fúra. Sbírat do snídaně ani nebylo třeba, vezmeme si je ráno. Svůj přístřešek jsem postavil vypnutý právě z jedné strany o lavičku.

Odpoledne jsem poprosil na dálku Radka znalého němčiny, aby nám zarezervoval horskou chatu pod vrcholem Stuhlecku, vzdálenou odsud asi devět kilometrů. Večer nám potvrdil, že na nás budou čekat. Snad tam zítra bez problému dorazíme. Odpo i večer bylo slunečno. Bára dnes složila další píseň (zapomněl jsem již o čem), dávala mi počítací antihádanky a přemýšlela, koho k sobě pozve a co si napíše do sešitu. Taky vyprávěla o své nejmladší dceři, která má tři roky. Dnes bylo nekonečně borůvek a o něco méně malin. Větrných elektráren jsme minuli asi osm, zítra by jich měly být desítky.

Velkou část dne jsem potřeboval slunečník: ten jsem držel v jedné ruce, v druhé Vendíkovu hlavu a ve třetí ruce Báru za ruku. Takto jsme pochodovali ponejvíce nahoru a po rovině. Připadal jsem si jako profi matky, které mají vždy právě tolik rukou, kolik je potřeba. Z kopce Bára chodila i sama nebo za ruku s Jančou. Když šla za ruku do kopce, tak šla rychle jako dospělý člověk, vlastně rychleji než Janča s batohem. Z kopce byla pomalejší, to se jí moc nechtělo. Zítra to mělo být jen do kopce, tak uvidíme...

11. 8. nad sedlem Auf der Schanz – Waldschule Alpl – nad Alpl, cestou nad Stuhleck /13 km, 400 m stoupání, 500 m klesání/

Větrníky podruhé: konečně nad hranicí lesa

Slunečný větrníkový den s borůvkami. Stejně jako včera jsem se ráno vzbudil uprostřed borůvek. Před sedmou bylo zcela jasno a všude mokro. Bylo jasné, že odsud odejdeme dříve, než sem slunce pořádně zasvítí. Dosbíral jsem borůvky, čímž vznikla luxusní snídaně. Po ní jsme sbalili mokré věci (hlavně stan) – a za deset devět jsme již kráčeli po hřebenu k nejvyšší hoře pohoří Stuhlecku. Velmi mírně a pohodlně jsme stoupali (na čtyři kilometry převýšení 150 m), stále obklopeni zralými borůvkami. Původní lesní cesta zarostla a změnila se v úzkou pěšinku, kde jsme museli jít všichni za sebou. Za hodinu a půl, bohužel stále lesem, jsme došli k chatě Hauereck. Měla být na kraji sjezdovky, těšil jsem se na výhledy, ale stála v lese a výhledy zakrývaly okolní stromy. Na chatě nebrali platební karty a protože jsme se báli, že už nebudeme mít čím zaplatit dnešní nocleh, tak jsme si nic nedali. Dostal jsem na pití vodu, doplnili pitnou vodu a vyprali pleny (cestou od rána žádná voda nebyla) a nedaleko chaty jsme posvačili.

Mezi borůvkami jsme pokračovali dále, dle směrovky to na chatu, kde jsme měli nocleh, měly být dvě hodiny. Stoupali jsme pohodlně a velmi rychle jsme přišli k prvním větrným elektrárnám a skoro bezlesé krajině. Konečně byly výhledy na všechny strany: na Hochschwab, Rax, Schneeberg, Schneealpe! I na hezké hory cca 1700 m západně od nás. Minuli jsme postupně desítky větrných turbín. Na vrcholu jednoho oblého kopce jsme si chtěli dát oběd, ukázalo se, že naše chata je už na dohled. Tak jsme hned pokračovali, podél ohradníků s býky a dalších elektráren jsme se v jednu hodinu dostali až k chatě Roseggerhaus (1590 m).

Dole na ukazateli bylo ráno napsáno, že to má být čtyři hodiny a nám to trvalo (i s pauzou na praní plen a sváču) jen o deset minut déle, takže tříleté robátko šlo samo tempem dle rozcestníků. Už

Na kopci Pretul

Západ slunce na hoře Amundsenhohe

od rána jsme šli po dálkové cestě *Via Alpina*, která vede až na východní cíp Rakouska. Chata stála nad krajem řídkého lesa, kolem se pásly krávy a všude kolem byly větrné elektrárny. Recepční o nás věděl a bez problémů a prokazování se dokumenty jsme se v noclehárně (*Matratzenlager*) pod střechou, s krásnými postelemi, ubytovali. Po dvaceti eurech a děti zdarma. Platební karty tady brali: což bylo skvělé, protože zatím skoro všude na rakouských horách chtěli jen hotovost.

Na tabuli před chatou inzerovali liščí guláš (*Eierschwammerlgulasch*) s knedlíkem, tak jsme si hned dali dvě porce, zbylo i pro Báru. Výborný, trochu pálivější omáčka a houby-lišky. Bára dostala hned i nanuka.

Měli jsme volné celé odpoledne, po krátké pauze jsme vyrazili na pěší výlet, sice na horu, kam půjdeme zítra, ale dnes jsme měli dost času si vše vychutnat a porozhlédnout se tu. Snadno jsme přes pastvinu vystoupali na Pretul (1656 m), kde byla nizounká kamenná rozhledna a zároveň se dalo po pár schůdkách vylézt kousíček na stožár větrné elektrárny. Pohled zpod gondoly nahoru byl velmi originální. Bohužel letní odpolední čas na horách nebývá vhodný na focení, ale na prosté kochání a koukání to bohatě stačilo. Nad námi ještě celkem daleko byl vrchol Stuhlecku, kam musíme zítra vyjít a pak hlavně z něj sestoupit tisíc výškových metrů na vlak. Opět byly vidět všechny hory, jako dopoledne, jen o něco lépe. Za námi se tyčily Seetalské Alpy s nejvyšším vrchem Zirbitzkogel (2400 m), kde jsme kdysi byli na sněžnicích. Na severozápad byla vysoká špice hory Ötscher (1900 m), kterou jsme předloni pozorovali z alpského předhůří. Přešli jsme na blízkou a o malinko vyšší horu Amundsenhöhe, výhledy z ní nezakrývaly turbíny, bylo odtud lépe vidět na Rax a nebylo tu ani živáčka. Obrovská růžice dřevěných ukazatelů s názvy kopců a pohoří nám pomohla s orientací.

Po návratu na chatu jsme si dopřáli jablečný a tvarohový závin a k tomu *Häferlkaffee* (babiččinu kávu; trochu kafe a hodně mléka) a Bára si skvěle pohrála, jelikož tu – letos poprvé na chatě – byl bohatě vybavený dětský koutek. Navečer šla Janča s Bárou sbírat borůvky do snídaně. Večeři jsme si uvařili a snědli venku vedle chaty, s výhledy na hory. Krávy cinkaly hned vedle chaty: bylo to moc pěkné.

Po půl osmé, když už děti byly v posteli (Bára měla v rohu místnosti speciální zkrácenou=dětskou postýlku) jsem vyběhl (během) znova na kopec Amundsenhöhe, abych viděl západ slunce. Bylo to lepší než na sousedním Pretulu: kopec je o trochu vyšší a výhledu nebránilo tolik větrných turbín. Na vrchu už seděli dva kluci a popíjeli pivo. Slunce zapadalo, bohužel z blízkých hor jako Rax či

Hochschwab už „zbyly“ jen černé obrysy. Nafotil jsem pár fotek a panoramat. Čekal jsem na krásný západ slunce za obzor, ale slunce náhle zmizelo „za mraky“, a bylo po kráse. Seběhl jsem na chatu, bylo bezvětří a teplo: stačily mi krat'asy a tričko. Děti ještě nespaly, Bára usnula až v devět.

Jak jsme se dopoledne blížili k chatě, přibývali turisté: skoro žádní pěšáci a jen (elektro) horští cyklisté. V zákazu vjezdu i jedna čtyřkolka.

12. 8. nad Alpl (1140 m) – chata Roseggerhaus (1590 m) /9,5 km, 450 m stoupání, 0 m klesání + výlet nalehko 2,5 km, 100 m vzhůru, 100 m klesání/

Proč Bára brečí?

V noci bylo slyšet, jak fouká. V noclehárně jsme spali až na jednoho dalšího pána zcela sami. Vstali jsme ve tři čtvrtě na sedm, slunce pěkně svítilo, ač už byly vidět první mraky. Dnes byl náš poslední den, čekal nás výstup na Stuhleck a sestup do údolí. Z terasy, kde jsem vařil, byl krásný výhled do kraje, Bára si stihla chvíli pohrát v dětském koutku a již v 8.20 jsme vyrazili. Po pastvině jsme vylezli znovu na Pretul a pokračovali mezi větrníky a krávami. Bára zblízka skvěle poznala činnost větrných elektráren: k čemu slouží, jaké mají části, jak vyrábí elektřinu. Stuhleck se blížil a my přešli další ohradníkovou bránu. Místo na pastvině jsme se ocitli na povalovém chodníku a podrobně jsme si prošli malinké oplocené vrcholové rašeliniště Schwarzriegelmoos. Byl tu jakoby malinký kus Švédska či Rejvízu. Info tabule podrobně popisovaly rašeliniště, jeho vznik, co tu roste (klikva, brusinka, suchopýr, jalovec) a co tu žije. Bára byla nadšená a prošla si úplně všechny odbočky (celé rašeliniště bylo malé, tak 200 × 400 m). Hned jsme přešli na další pastviny a podél plotu jsme pohodlnou cestou naklesali do oblého sedla, zůstalo nám posledních dvě stě výškových metrů

Ráno na kopci Pretul

Vrcholové rašeliniště Schwarzriegelmoos

na Stuhleck, což jsme hravě zvládli. Od rána jsme potkali stěží osm pěšáků a asi čtyři cyklisty. Ukazatel na chatě sliboval dvě hodiny chůze, my tam byli za 2 hodiny 10 minut, i s delší zastávkou na rašeliništi. Do kopce jsme tak chodili tempem, jak uváděly ukazatele.

– „Mě bolí strašně nohy, mě fakt strašně bolí,“ stěžovala si Bára při výstupu na Stuhleck (asi po jeden a půl hodině chůze). Předchozí 14 dní neměla žádný problém.

Na Stuhlečku jsme se dostali do nadmořské výšky 1782 m, což byl nejvyšší bod celé letošní dovolené (asi o 200 m výše než ve slovinském Pohorje) a nejvyšší místo, kam se zatím Vendík podíval a zároveň nejvyšší hora Fischbacherových Alp. Původní plán byl ve Slovinsku vystoupat až do dvou tisíc metrů, tu to byla „dobrá náhrada“. Nebylo tak pěkně, jako včera, bylo zataženo a většina okolních hor v silném oparu či přímo v mraku. Přímo na vrcholu stála chata a k ní vedla od severu silnice, parkovalo tu asi deset aut. Razítko na chatě, vrcholový kříž: v Rakousku vládnu stále katolíci a tak asi mají kříže na vrcholcích povinné. Posváčili jsme, myslel jsem, že tu budou davy turistů, ale lanovka vlastně v létě nejedí, tak tu byli jen ti, co sem vyšli pěšky a těch pár, co dojelo autem.

Původní velký plán bylo dojít do samotného sedla Semmering, na to nám chybělo tak jeden a půl dne. Vzali jsme to přímou cestou dolů směr Spittal am Semmering, nejprve po louce a pak po sjezdovce podél lanovky. Nebylo to tak příliš prudké, jak jsme se obávali. Minuli jsme několik zasněžovacích jezírek a v polovině klesání jsme si u přestupní stanice lanovek dali oběd. Bylo tu dětské hřiště (a hospoda a hodně Slováků). Po obědě jsme pokračovali v klesání po sjezdovce. Ve dvou třetinách sestupu začalo mírně pršet, Janča předvíдалa jen kratoučkový déšť, ten ale naopak zesílil

a přešlo až dolů do Spittalu. Značku jdoucí po malinkých cestičkách v lese (zarostlé a mokré) jsme vzdali a raději šli o malinko delší cestou po trase zimní bobové dráhy. Bára se rozbřečela, protože měla mokro v botách. Za deště jsme došli do Spittalu, z vrcholu jsme naklesali přesně tisíc výškových metrů, Vlak nám měl jet asi za hodinu a půl.

Původní plán jít na dětské hřiště jsme v dešti vyměnili za hospodu. Většina podniků (hospod, kaváren) asi v létě měla zavřeno, nás zachránil otevřený Gasthaus Familie Kratzer na západním okraji obce, kde jsme si dali za odměnu špecle se salátem. Hospoda byla pěkná, ač trochu dražší. Posledních 300 metrů našeho putování mířilo na vlakovou zastávku, čímž jsme definitivně ukončili přechod rakouských Fischbacherských Alp. Ze Stuhlecku by se bývalo dalo pěkně pokračovat po hřebeni k západu (hřeben Wechsel) a následně k jihozápadu, až 35 km hřebenovky s výhledy.

Brno bylo vzdušnou čarou pouhých 185 km (Maribor je z Brna 300 km). Osobákem jsme přešli do stanice Semmering, odkud nám za tři čtvrtě hodiny jel přímý vlak do Brna. Na zastávce byla výstava o výstavbě Semmeringské horské dráhy (rok 1854), ač bylo teprve brzy odpoledne, tak už bylo zavřeno. Na delší průzkum okolí již nebyl čas. Bára se těšila na kino v dětském oddílu a dočkala se. Vydržela v něm skoro bez přestávky celou cestu přes Vídeň, Břeclav až do Brna.

Navštívil nás vlakový minibar, přeptali jsme se na „šťastnou hodinu“ (kdy je vše výrazně levněji). Pan minibarista uznal, že zrovna teď mají ceny vysoké a levněji bude, až za Vídní. Když přišel tedy podruhé, získali jsme slevu více než 50 %. Po půl deváté jsme dojeli do Brna a v devět byli doma. Sláva, letos sláva doopravdy a ne tak jen z povinnosti!

Ne 13. 8. Roseggerhaus–Stuhleck – Spital am Semmering /pěšky 13 km, 300 m stoupání, 1100 m klesání/; Spital am Semmering – Semmering–Brno /vlak/

Putování po slovinských a rakouských horách skončilo

Ve slovinském pohoří Pohorje i „náhradních“ rakouských Fischbacherových Alpách se nám líbilo. Pohorje jsme přešli celé, ušli jsme asi 63 km, nastoupali 2250 metrů a naklesali 2200 m. Přejít Savinjských Alp nám znemožnily bleskové povodně, tak jsem se přesunuli do Rakouska, kde jsme na horách východně od Mury, Fischbacherových Alpách, ušli 78 km; nastoupali asi 2750 m a klesli asi 2900 m. Dohromady jsme za cca 12-13 dní ušli 140 km, nastoupali 5 kilometrů a ještě o malilinko více i naklesali. Expedice byla i letos mimořádně úspěšná a to nejen na nechtěné zážitky.

Pohorje

Pohorje je alpské pohoří, rozsáhlá zvlněná náhorní pahorkatina na severovýchodním Slovinsku, s rozměry asi 50 × 20 km. Na východě se zvedá přímo z Mariboru (z 300 m), na západě zase klesá do Slovenj Gradce. Skoro celé hory jsou zalesněné, převážně smrky, u Mariboru jsme si „užívali“ nádherný bukový prales. Hlavní hřeben je nevýrazný, často hodně oblý. Vede přes něj dálková turistická cesta *Slovenska planinska pot* (Slovinská horská stezka). Jedním z center pohoří jsou četná náhorní rašeliniště. Nejvyšší vrcholy jsou Črni vrh (1543 m), Velika Kopa, Mala Kopa (1524 m) a Rogla (1517 m). Typická jsou i úzká údolí podél potoků se strmými zalesněnými svahy nebo hlubokými zalesněnými roklemi.

Hory jsou protkané silnicemi, buď asfaltové nebo velmi kvalitní makadam. Hory jsou zjevně více navštěvované v zimě než v létě. Je v nich spousta turistických chat, kde se dá ubytovat. Avšak neměli jsme pocit, že jsou to hory plné civilizace a osídlené; historicky asi nebyl důvod bydlet v chladných a lesnatých krajích, když kolem jsou úrodné nížiny. Na nás bylo až moc lesů. Časté bažiny nám navodily příjemně tajemnou atmosféru jako ve Skandinávii. Překvapením byli velcí lesní mravenci, ještě nikde jsme jich tolik nepotkali, byli všude, i na silnicích, všude kde jsme se posadili, všude kde jsme stanovali. Dokázali jsme se s nimi vyrovnat, kousanců jsme získali jen pár. I v Pohorje (jako jinde ve Slovinsku či obecně v Jugošce) je plno partyzánů, dnes v podobě řady památníků a pamětních tabulí.

Tištěnou mapu jsme předem nekupovali, chtěli jsme si ji opatřit na místě, což se nám nepovedlo. Nakonec jsme si vystačili s reklamní mapou *Turistična karta Pohorja* v nestandardním měřítku 1: 59 000, v kombinaci s internetovými mapami. Pro plánování velmi doporučujeme i slovinské mapy mapzs.pzs.si od Slovinského horolezeckého svazu (*Planinska zveza Slovenije, PZS*). Na této mapě jsou všechny značené turistické trasy v celém Slovinsku, u každé je popis, délka, výškové převýšení a také náročnost (lehká, těžká a velmi těžká).

Hory jsou naprosto ideální pro rodinný přechod hor, kde muselo malé dítě samo šlapat. Nenáročností, relativní oblostí, rozlohou, dostupností pitné vody a případného ubytování.

Vtipná slovinština

Fischbacherské Alpy, západ slunce od hor Heulantsch

Fischbacherské Alpy

Fischbacherské Alpy patří do pásma hor východně od řeky Mury. Mají mírně protáhlý tvar a charakter spíše nízkého pohoří. Jsou skvělé pro milovníky stínů a krav: Jsou pokryty lesy a alpskými loukami. Celé leží ve Štýrsku, rozkládají se od údolí řeky Mury na západě až po Feistritzské sedlo na východě, jižně od řeky Mürz. Jejich nejvyšším vrcholem je známý Stuhleck (1 782 m). Dalšími vrcholy jsou Pretul (1 656 m) a Amundsenhöhe (1 666 m), všechny tyto kopce leží hned vedle sebe.

Dospělák by si spíše vybral z celé řady jiných alpských pohoří. Lesy, malé výhledy a přejezdání pastvin není to úplně pravé pro milovníky hor, ale pro přechod hor natěško s malými dětmi to byla celkem dobrá volba. A navíc jsme tuto volbu vymysleli jako náhradní plán během pár desítek minut. Zajímavostí byly svěbytné dřevěné turistické ukazatele, žádná uniformita, jako jinde v Rakousku. Velkou výhodou je přímé a rychlé železniční spojení z České republiky.

Praktické informace

Dybavení pro lehké putování s dětmi

Letos jsme významně povýšili naše cestovatelské schopnosti, když jsme vyrazili na přechod hor natěško se dvěma dětmi. Starší (tři a tři čtvrtě roku) už musela jít zcela sama, menší (sedm měsíců) se nesl u mě v nosítku na břicho. Podobně jako v minulých letech bylo nejdůležitější mít co nejméně co nejlehčích věcí, aby se nám všechny vešly do zavazadel a unesli jsme je. Janča měla za začátku batoh (tentokrát jen jedna zátěž na zádech, nic dalšího) dosti těžký, já se snažil mít batoh co nejlehčí, aby mě dvoje popruhy příliš netlačily do ramen. Chtěli jsme si pochopitelně vzít náš třímístný stan (1350 g), ale v červenci nám ho zničila vichřice (dodavatel sice uznal reklamaci, ale než jsme odjeli, nový stan už nestihl dorazit). Nouzová varianta byl náš starý, malinký dvoumístný stan (cca 950 g), kde spala Janča s dětmi a já si každou noc vyráběl přístřešek z ponča a špagátů a plachty pod sebe (cca 400 g), dosáhli jsme stejnou váhu, ale vlastně i menší, protože pončo bychom s sebou (kvůli možnému velkému dešti za větru, kdy už nefunguje deštník) stejně brali. Jen jsem spal mimo a nemohl jsem se podílet na uspávání a buzení dětí a strávil jsem každý den 20 až 30 minut navíc pří-

